75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 133. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 17-го ЛИПНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 17, 1968 No. 133. VOL. LXXV

— Короткі вісті —

Вівторок, 16 липня, 1968

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР ПРОДОВЖУЄ свою надзвичайно метушливу пропагандивну кампанію, як один із двох республіканських кандидатів на президента. У всіх великих щоденниках ЗСА появляються цілосторінкові оголошення, в телевізії з численні реклями, а тепер розіслано з Мавнт Вернон, Н.Й., десятки тисяч летючок-заклинів на приватні адреси. В них звертається увагу, що 1,333 делегати на конвенцію Республіканської партії ще не заявились ні за Рокефеллером ані за Річардом Ніксоном.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН ПІДПИСАВ уже закон, який уперше в сторії Америки наказує давати персональну охорону не тільки обраним вже у листопадових виборах новому президентові й віце-президентові ЗСА, але й усім кандидатам під час передвиборчої кампанії. Цей закон прийнято внаслідку вбивства сенатора Роберта Кеннеді.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ ПРИЙНЯЛА в минулу суботу 13 липня ц.р. додаток до закону про допомогу університетам і коледжам, в якому відмовляється федеральної допомоги тим студентам, які брали участь у студентських демонстраціях. Закон мотивований головно аргументом, що студенти, які займаються демонстраціями, не дбають про науку та перешкоджують в науці великій більшості своїх колег. Той законопроєкт є ще в Комісії в Сенаті.

У СЕНАТСЬКИХ КОМІСІЯХ ПЕРЕБУВАЄ теж законопроєкт, що його в минулу суботу прийняла Палата Репрезентантів, який обмежує привозити з закордону закуплені там товари тільки до вартости 100 дол. та накладає 5 відсотків податку за переїзд за кордон. Існує сумнів, чи Сенат затвердить той законопроєкт.

РОЗПРАВА ПРОТИ ВБИВНИКА сен. Роберта Кеннеді почнеться 19-го цм. Тодi-то вбивник, Сірган Б. Сірган, йорданський араб, заявиться, чи він „винен", чи „не винен". Сірган Б. Сірган сидить на 13-му поверсі в'язниці в Лос Анджелесі в цілком ізольованому коридорі, а для його охорони відряджено 18 поліцаїв. Надзвичайні засоби безпеки та охорони його особи прийнято з увагою на прецедент з убивством вбивника президента Кеннеді Лі Гарвея Освальда, що його застрілив Джек Рубі.

КАНАДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР Пієр Е. Трудо переводить поважні реформи адміністраційного апарату. Його новий уряд складається аж з 29 міністрів, найбільшого числа в історії Канади. Трудо розпорядив, щоб члени уряду зберігали строгу тайну всіх засідань уряду, однак, щоб міністерства, державні агенції й місцеві власті подавали більше інформацій до преси про свою діяльність, як це ділось дотепер.

У СВІТІ

ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ ТАВРУЄ СУД над 10-ма членами верхівки т. зв. Союзу націоналістичних, демократичних і мирових сил у Південному В'єтнамі, як „комедію", спричинену „страхом зрадників батьківщини", якими є теперішні правителі Південного В'єтнаму. Всі 10 згаданих керівників тієї недавно заснованої організації — скриваються і судять їх заочно. Ціллю тієї судової розправи є виявити публічно докази, що названий Союз — це насправді агенція комуністів, придумана Північним В'єтнамом.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ КОНСТАНТИН СПОДІВАЄТЬСЯ, що текст нової конституції, в якому значно обмежено права й прерогативи грецького монарха, буде ще зредагований в його користь — перед плебісцитом, який відбудеться в Греції 29 вересня ц. р. Речник грецького уряду заявив, що король Константин вернеться до Греції з Італії після нових виборів до парляменту, або швидше, „коли запросить його уряд". Але не відомо, коли ті вибори відбудуться.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕЗЕРТИРИ У ШВЕЦІЇ ДІСТАЮТЬ державну шведську допомогу по 20 дол. тижнево, поки не отримають заробітної праці, дістануть право азилю. Від початку цього року втекли до Швеції 110 нових дезертирів з американського війська в Західній Німеччині. Із них 55-60 дістали право азилю, інші чекають ще вирішення. Коло 15 є муринами. Але шведське громадянство настаклене до них неприхильно.

У КІНОТЕАТРІ В БЕОГРАДІ ВИБУХЛА годинникова бомба, вбивши три особи та поранивши кільканадцять інших, з них багато осіб важко. Припускають, що це діло правої націоналістичної організації, яка підкинула була вже бомби до югославської амбасади в Парижі та амбасади при Об'єднаних Націях в Ню Йорку.

АМБАСАДОР ЗСА У ПАРИЖІ САРДЖЕНТ ШРАЙВЕР мав розмову з през. де Голлем та, окремо з совєтським амбасадором Валеріяном Зоріном. Припускають, що ті розмови стосувалися Паризької конференції ЗСА і Північного В'єтнаму: щоб Франція вплинула на Північний В'єтнам, щоб він припинив тактику пропагандивних закидів та приступив до ділових нарад.

„ЛЕВ КАШМІРУ", ШЕЙХ МОХАММЕД АБДУЛЛАХ, НАЗВАВ Індію „найгіршою імперіялістичною державою". Він ставив своїм землякам в Кашмірі за приклад — альжирців, які протиставили власну силу французькій колоніяльній великодержаві. Альжирці, мовляв, виграли тільки тому, що мали віру і рішучість у боротьбі за свою свободу. Мохаммед Абдуллах був кільканадцять арештований і пересидів довгі роки у в'язниці в Індії. Він пробував бути посередником між кашмірськими націоналістами й індійським урядом, але той уряд завжди відкидав усі спроби замирення.

ПРОКЛЯМАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА ПРО ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ У 1968 РОЦІ

ТОМУ, ЩО спільна резолюція, прийнята 17 липня 1959 (73 ст. 212) уповноважує і просить Президента З'єднаних Стейтів Америки проголошувати щороку проклямацію із призначуванням третього тижня в липні як „Тиждень Поневолених Націй", аж поки свобода й незалежність не осягнуть всі поневолені народи світу; і

ТОМУ, ЩО воля людини, національна незалежність і справедливість є основними правами всіх народів; і

ТОМУ, ЩО користування тими правами, до яких всі народи справедливо змагають, є повавжно обмежене або заперечуване в багатьох обширах світу; і

ТОМУ, ЩО З'єдинені Стейти Америки, дотримуючись принципів, на яких вони були засновані, постійно старалися сприяти зберіганню основних людських прав у всьому світі,

ТОМУ ТЕПЕР Я, ЛИНДОН Б. ДЖАНСОН, президент З'єднаних Стейтів Америки, призначаю тиждень, що починається 14 липня 1968, як Тиждень Поневолених Націй.

ДЛЯ СТВЕРДЖЕННЯ ЦЬОГО кладу оцим свій підпис 10 липня року Божого тисяча дев'ятсот шістдесят восьмого та сто дев'ятдесят третього від часу Незалежности З'єднаних Стейтів Америки.

ЛИНДОН Б. ДЖАНСОН

Почалась безпосередня летунська комунікація між Ню Йорком і Москвою

Ню Йорк. — Совєтський Аерофлот і американська летунська компанія Пан-Амерікен Ворлд Ервейс започаткували в минулі неділю понеділок безпосередні лети своїх джетів „Ільюшина - 62" й „Бейнга 707". Засадничу умову підписано про це ще в листопаді 1966 року в межах культурного обміну, але остаточну виміну листами в цій справі переведено щойно в минулому тижні. Лети будуть відбуватися раз у тиждень туди й назад, при чому американський джет буде зупинятися в Копенгагені, а московський в Монтреалі. Хоча американський джет розгортає швидкість 600 миль на годину, а совєтський 560 миль, проте подорож з Ню Йорку до Москви триватиме на 10 хвилин довше, як з Москви до Ню Йорку з уваги на сильні східні вітри. Загалом така подорож триває 11 годин і 35 хв. чи пак 11 годин 45 хвилин. Коштує нормальний квиток в одну сторону 384 дол., а під кінець тижня і в літньому сезоні 429 дол. Їзда люксусовою клясою коштує в одну сторону 584 дол., у дві сторони 1.109 дол. Є на увазі безперервні лети між Ню Йорком і Москвою та назад, але покищо рішено робити перерви в Монтреалі чи пак Копенгагені, не маючи певности, що буде досить подорожних для летів безперервних і чи це виплатиться з торговельного погляду.

Перший совєтський джет, що його пільотував Борис Єгоров, прилетів на Міжнародне-Кеннеді летовище в Ню Йорку в понеділок 15 липня, прилетівши з Москви впродовж 13 годин і 17 хвилин, однак туди враховані вже 1 година 35 хвилин, що їх літак перелів, кружляючи над Ню Йорком з огляду з великим згущенням летів. В 3 години пізніше, як приземлився совєтський літак, вистартував джет Пан-Американської летунської лінії через Копенгаген до Москви.

ЗСА і СССР підписали договір про культурний обмін на дальших 10 літ

Вашингтон. — З Білого Дому повідомлено, що у Москві підписано у понеділок 15 липня ц.р. новий договір про культурний обмін з важністю на 10 років. Підписали від ЗСА амбасадор Лювеллин Томпсон і від СССР Николай Лунков, голова відділу для закордонних зв'язків у міністерстві закордонних справ. Президент Джансон, переславши до Сенату для ратифікації міжнародний договір про допомогу в вертанні астронавтів при їх повороті на Землю, висловив переконання, що американсько-совєтські переговори про обмеження і поменшення ядрового зброєння розпічнуться в найближчому часі. Він заперечив думку, наче би важливі справи закордонної політики треба залишити наступному президентові: „людство не може ждати, коли тіні атомової війни загрожують його волі". Договір про солідарне рятування астронавтів прийнято в рамках Об'єднаних Націй, а виготовлено його на 28-членній Комісії ОН для справ сферичного обширу. ЗСА підписали цей договір 22 квітня ц.р., разом з СССР і 42 іншими державами.

ВІДКРИЛАСЬ ВИСТАВКА ТВОРЧОСТИ О. АХИПЕНКА

Вашингтон. — У відомому Смітсоніському Інституті, що є науковим центром і великою галерією та історичним музеєм, „відкрилась днями виставка скульптур сл. п. Олександра Архипенка.

ЧСР ПРОТИ ВЕРХОВОДСТВА МОСКВИ У ВАРШАВСЬКОМУ ПАКТІ

Прага. — Чехословаччина вимагає зміни Варшавського пакту у двох пунктах: щоб головним командантом збройних сил Варшавського пакту ставав за чергою військовик кожної членської держави і щоб Варшавський пакт не використовувати для політичних цілей, — заявив на пресовій конференції ген. Вацлав Прхлік, речник чеської компартії у військових справах. Варшавський пакт був заснований в 1955 році, як комуністична противага до західнього Атлантійського пакту (НАТО) з 1954 року. Членами Варшавського пакту є СССР, Польща, Чехословаччина, Східня Німеччина, Мадярщина, Болгарія і Румунія. Югославія виступила з Варшавського пакту після того, як її, за сталінського періоду, засуджено, як відступницю від марксо-ленінських принципів, а Румунія абсентується на з'їздах Варшавського пакту, зажадавши подібних змін, як тепер їх жадає Чехословаччина. Від самого початку по нинішній день командантом збройних сил Варшавського пакту є завжди совєтський генерал. Виявлено, що в червні ц. р. совєтські, східньо-німецькі, польські й мадярські війська вступили були на чехословацьку територію для переведення військових маневрів, не подавши до відома чеському урядові ані чеському військовому штабові числа своїх вояків. Припускають, що Совєти мали 16.000 війська, 4.500 вантажних авт і джипів, 70 танків і 40 літаків. Дотепер ще не виїхали всі ті совєтські війська з ЧСР, хоч маневри давно закінчились. Вони мають остаточно відійти буцім-то в найближчу неділю. Тим часом СССР, Польща, Східня Німеччина, Мадярщина, вислали до уряду ЧСР спільного листа невідомого змісту. Комунікат тієї Варшавської конференції втриманий у досить пристойному тоні, без лайок на адресу ЧСР і тільки стверджується в ньому вислання згаданого листа та говориться про потребу скріплення братерських взаємовідносин, соціялістичної системи, єдности та згуртування рядів на базі принципів марксо-ленінізму й пролетарського інтернаціоналізму. Комунікат запевнює, що конференція у Варшаві відбулася „у братерській атмосфері щирости, повної одностайности і приязни". Чехословаччина відмовилася брати участь в тій конференції, а Румунії, мабуть, і не запрошували. Югославія і Румунія висловили свою солідарність з Чехословаччиною, а мадярський прем'єр Янош Кадар буцім-то поручає розрішенням совєтським, східньо-німецьким і польським вожакам зберігати спокій і поміркованість.

Че Ґевара згинув внаслідку помилки совєтського шпигуна-жінки

Вашингтон. — Аналіза знайденого щоденника аргентинського комуністичного ватажка Че Гевари, який 8-го жовтня 1967 року згинув, схоплений в Болівії, виявила, що повну катастрофу його партизанської місії та його власний загин спричинила його приятелька, 30-річна „Таня", Тамара Гайді Бунке. Вона народилася в Аргентині з батька німецького комуніста й матери російської жидівки, й опинилася в комуністичному підпіллі в Болівії, що ним керував Че Гевара, діставши доручення від московських большевиків — стежити за всіма рухами Че Гевари, за його зв'язками з Фіделем Кастром та повідомляти про це совєтську амбасаду в Аргентині. Тамара переїхала була в 1964 році до Болівії на пофальшованим аргентинський пашпорт, як Лявра Ґуттієрре Бавер, дістала високе становище в болівійському президентському пресовому бюро та нав'язала контакт з тамошнім шефом підпільної комуністичної партії Маріо Монге, який проте спорив з Геварою, бо він, Монге, слухав наказів з Москви, а не з Гавани, як Гевара. Тамара перепачкувала також своїм джіпом до партизанського табору французького журналіста-комуніста Режиса Дебре, якого згодом болівійці арештували й засудили на 30 років в'язниці. Замість вернутися до столиці Ля Пас у Болівії, Тамара три тижні чекала на поворот Гевари з вишкільного табору партизанів. В міжчасі болівійські вояки відшукали серед куців джіпа Тамари її тамошні документи, які зрадили всю історію. Тамару схопили в засідку й вбили. Внедовзі та сама доля стрінула й самого Че Гевару. Він виявив помилку Тамари у своєму щоденнику з дати 21 вересня 1967, але він, мабуть, до кінця свого життя не знав, що Тамара була на совєтській шпигунській службі з місією стежити за ним.

РОЗДАЮТЬ ВИКРИВАЛЬНІ АНТИМОСКОВСЬКІ МАТЕРІЯЛИ У ШВЕЦІЇ

Стокгольм. — З нагоди приїзду А. Косигіна до Швеції та з нагоди скликання Світової Ради Церков у столиці країни, члени Шведського Антикомуністичного організації під проводом д-ра Б. Нермана роздавали літературу, підготовану в Централі АБН у Мюнхені. Між роздаваними матеріялом є передрук листа сина ген. командира УПА — Юрія Шухевича з Мордовії та публікації про примусову ліквідацію Української Автокефальної Православної і Католицької Церков большевицькою Москвою. Останні матеріяли були роздані багатьом учасникам Світової Ради Церков, що триватиме ще до 20 липня.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЕВРОПІ ВІДБУЛО ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ПРОФ. Д-Р ВОЛ. КУБІЙОВИЧ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ

Сарсель, Франція. — В суботу, 6 липня 1968 р. тут відбулися VI Загальні Збори НТШ в Европі, які розпочалися св. Літургією, відправленою о. шамбеляном М. Левенцем. У зборах взяли участь 19 дійсних і звичайних членів, а інших 32 членів надіслали свої уповноваження для заступлення їх на Зборах. Звіт з дворічної каденції подали: проф. д-р В. Кубійович про Інститут Енциклопедії Українознавства; проф. д-р В. Янів про організаційну і наукову діяльність; доц. д-р А. Фіголь про економічно - фінансовий стан; інж. А. Жуковський про Бібліотеку НТШ в Сарселі. Звіти показали, що НТШ в Европі об'єднує 2 почесних, 28 дійсних, 3 членів-кореспондентів, 50 звичайних членів. Вони живуть: 29 в Німеччині, 24 в Франції, 11 в Італії, 8 в Англії, 5 в Бельгії і по одному в Ізраїлі, Голляндії, Марокко, Норвегії, Швайцарії, Швеції. За звітний період НТШ в Европі видало два томи Записок НТШ (том 181 „Релігія в житті українського народу", і том 182 проф. С. Гольдельмана „Жидівська національна автономія в Україні 1917-1920"), два зошити ЕУ-2, 4 числа інформативного бюлетеня „Вісті із Сарселю" — разом 42 аркушів друку.

Проф. д-р Вол. Кубійович

Бібліотека НТШ - Сарсель придбала нове приміщення для журналів і газет, дістала від французького міністерства статус „інституції загальної користи", осягнувши загальне число 14.522 томів.

За Контрольну Комісію звітував м'гр О. Штуль, а після дискусії, яка дала деякі напрямні для майбутньої діяльности, уділено уступаючому Виділові абсолюторію.

Нові керівні органи вибрано в такому складі:

Виділ НТШ в Европі: голова — проф. д-р В. Кубійович, 1-ий містоголова — проф. д-р О. Кульчицький, 2-ий містоголова — проф. д-р В. Янів, ген. секретар — інж. А. Жуковський, скарбник — о. шамб. М. Левенець, члени: інж. М. Маслов й інж. О. Мельникович.

Представники Секцій: Історично - філософічна — проф. д-р В. Кубійович, Математично - природописнолікарська — проф. д-р П. Шумовський, Філологічна проф. д-р О. Горбач.

Представники в Німеччині: доц. д-р А. Фіголь — фінансовий референт і д-р Б. Микитюк.

Контрольні Комісії: В Сарселі: голова — м'гр О. Штуль, члени — м'гр М. Міняк і д-р Я. Муслянович; в Мюнхені: д-р М. Рудько — голова, д-р М. Заяць і ред. М. Добрянський — члени.

До Головної Ради НТШ вибрано делегатом проф. д-ра О. Кульчицького. Збори вирішили залишити членську вкладку незміненою, себто у висоті 10.00 фр. для звичайних членів.

В цій каденції багато уваги присвячено другому томові англомовної ЕУ (видання університету в Торонті коштом і старанням УНСоюзу), яку здано до друку; повністю зредаговано Збірник в пошану проф. О. Шульгина, підготовлено до друку твори Василя Мови-Лиманського. З рамени Історично - філософічної Секції підготовано ряд наукових доповідей, з яких слід відмітити сесію в честь 100-річчя народин проф. М. С. Грушевського.

Напрямні праці намічувалися на чотирьох засіданнях Виділу, а зв'язок з членством підтримувано за допомогою „Вістей НТШ у Европі" та 2246 листів. Зв'язок із членами за океаном та з братніми науковими установами затіснено к і л ькакратними поїздками до ЗДА і Канади. Ці поїздки запевнили також матеріяльну базу для існування НТШ в Европі та праці Інституту Енциклопедії.

На пластовій оселі „Вовча Тропа" таборує близько три сотні юначок і новачок

Іст Четгем, Н. Й. — На пластовій оселі „Вовча Тропа" поблизу Іст Четгем відбуваються впродовж липня, починаючи від суботи 6-го липня, дівочі табори, в яких бере участь близько триста юначок і новачок. Табір юначок під назвою „Берег чекань", яким кермує комендантка пл. сен. Ірина Караман, начислює 123 юначки і 17 членів булави, а табір новачок під назвою „Летючий Корабель" з комендантко ст. пл. Людмилою Воронкою на чолі має 112 новачок і 19 сестричок булави. Крім цих дівочих таборів на „Вовчій Тропі" зорганізовано хлоп'ячий підтабір, на якому перебуває 13 новаків під проводом коменданта ст. пл. Тараса Ковальчука та двох братчиків. Про духовну опіку над пластовою молоддю дбають о. Володимир Данилів з української католицької церкви і о. Долинський із української православної церкви.

Впродовж повних чотирьох тижнів пластові виховники подбають про найкраще використання спільного таборування молоді для її гарту духа і тіла. Вже в неділю 21-го липня відбудеться на оселі „День Пластунки", а на день раніше запляновано поїздка частини таборовичок до Філядельфії на привітання Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого. В серпні, починаючи від суботи, 3-го серпня, почнуться на „Вовчій Тропі" хлоп'ячі табори юнаків і новаків.

Таборування на „Вовчій Тропі" почалося в цьому році ще перед цими великими таборами юначок і новачок. Впродовж десяти днів, починаючи від 26-го червня, перебувало на оселі 104 пластунів і пластунок на курсах юнацьких та новацьких виховників. Провідницею кадри була ст. пл. Мася Стойкевич, а провідницею кадри новацьких виховників — пл. сен. Надя Кулинич.

ВІДЗНАЧИЛИ 30-ЛІТТЯ СМЕРТИ ЄВГЕНА КОНОВАЛЬЦЯ

Буенос Айрес. — З ініціятиви Управи товариства „Відродження", спільно з його Філіями, відбулось у червні урочисте відзначення 30-ліття з часу смерти полк. Євгена Коновальця. На святі в залі т-ва „Відродження" було багато громадян не-членів товариства та молоді.

Посвятили нову українську церкву в Бразилії

Прудентопіль. — Новозбудовану українську католицьку церкву в місцевості Кемпо Манрон було урочисто посвячено дня 2 червня. Це велика будова з банею над головним входом і трьома меншими в кінці, виконана в українському нео-бароковому стилі. Церкві надано назву св. Тройці. Парохом її є о. Венедикт Мельник. В Кампо Маврон є школа Сестер Служебниць, діє також українська Марійська Дружина.

МАРТА СТРАТІЄНКО — НОВА КРАЛЯ ТИЖНЯ НА „СОЮЗІВЦІ"

Союзівка, Кергонксон. — З початку тогорічного це дуже молоденького вакаційного сезону на цій відпочинково-виховній оселі Українського Народного Союзу введено ще одну новість: вибір кожної суботи, під час танців, „кралі тижня" Союзівки, з-поміж яких опісля, на закінчення сезону, буде обрана „Міс Союзівка" на наступний, 1969-ий рік. Новість зразу здобула собі велику популярність серед молоді, бо крім „звичайної" забави дає ще нагоду до товариських добродушних змагань, що урізноманітнює забаву-розвагу.

Минулої суботи, 13 липня, відбувся вибір уже другої з черги кралі тижня на яку обрано Марту Стратієнко, 19-літню красуню з Філядельфії. Нова союзівкова краля тижня є студенткою Пенсильвенійського університету, на якому студіює психологію, вже раніше закінчивши курс українознавства при тому університеті. Матуру закінчила місцеву Рідну Школу, активна в Пласті, належить до 239-го Відділу УНСоюзу. Батьки Марти: інж. Андрій Стратієнко, який працює головним інженером в Корпорації „Філядельфія Гір", та має вже кільканадцять патентів на свої винаходи і п-ні Іна Стратієнко мають всі причини пишатись своєю донею, яка тепер також пишатиметься Союзівка.

Марта Стратієнко

Вибір кралі тижня попередила звичайна кожної суботи мистецька програма з виступами „Верховинців" — танцювального ансамблю при Осередку СУМА в Ню Йорку під мистецьким керівництвом Ол. Гензи та ансамблю Союзівки (Вол. Добущак — акордіон, Богдан Ганушевський — гітара та Петро Палашевський - піяно).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тиждень Поневолених Націй

17 липня 1959 року Конґрес прийняв спільну резолюцію обох своїх палат, яка встановляє Тиждень Поневолених Націй і поручає Президентові щорічно проголошувати відповідний декрет. Так теж сталося, і тепер знову від 14 по 20 липня в різних містах З'єднаних Стейтів відбуваються маніфестації з участю національних груп, що їхні материки перебувають під окупаційним комуністичним режимом.

Проголошування президентами ЗСА Тижня Поневолених Націй не виявляє зміни офіційної закордонної політики, яка надалі визнає у теорії і практиці концепцію „співіснування". Офіційна американська закордонна політика не заторкує назверх проблеми поневолених націй, не актуалізує проблеми деколонізації Сходу Европи, де володіє найбільша сучасна колоніяльна імперія — Совстський Союз. Офіційно американська закордонна політика старається не дразнити Москви будь-якими вимогами щодо зміни того державно - політичного статусу кво, який настав після останньої світової війни.

А втім, Тиждень Поневолених Націй має не тільки демонстраційно - маніфестаційне, але й політичне значення. Він пригадує, що американський Уряд і нарід, без уваги на актуальну закордонну політику, визнають принцип права всіх народів у світі на власну національну, ні від кого незалежну державу. ЗСА не хочуть і не будуть воювати за зміну політичної мапи Европи, але й не будуть противитись, коли силою і волею поневолених націй та мапа виявиться анахронічною. Тиждень Поневолених Націй пригадує, що незмінною залишається правда: не може бути світу наполовину вільного й наполовину невольного.

У Тижні Поневолених Націй багато американців довідуються про подробиці з дійсности на Сході Европи, про які вони або не знали, або їх легковажили. Тому цей Тиждень є прегарною нагодою для приєднування приятелів добрій справі націй і країн, які мали власну державу і втратили її внаслідку большевицької аґресії. Очевидно, щоб мати якнайкращі успіхи в цих заходах — треба якнайбільшої активности, меткости, доброї волі і зусилля місцевих діячів різних національних груп, в першу чергу — української.

Не легковажмо Тижня Поневолених Націй, а підтримуймо його!

За колючим дротом

„Кого ж кидають сьогодні на Україні за ґрати? — запитує Вячеслав Чорновіл у листі до першого секретаря ЦК комуністичної партії України П. Шелеста, і відповідає: „Судять молодь, яка виросла при совстській владі ... судять, як буржуазних націоналістів людей, які не пам'ятають буржуазного ладу, батьки або діти яких гірко набідувались на рідній, багатій землі". В. Чорновола заарештував КҐБ в 1967 році, і коли б не дістався його лист на Захід, то не тільки Україна, а й усе людство втратило б один із найбільш гуманних, цінних документів нашого часу. Совстська преса мовчала, „Радянська Україна" в Києві писала й пише про „перевиконання пляну по буряках" ... Та що не можна в Києві, то можна або ж доводиться — в Москві, в центрі імперії. 21 червня 1968 р., себто через рік після арешту В. Чорновола, московська преса заговорила ... про чеську і словацьку молодь. Та молодь також не має уявлення про „капіталізм" і також, виявляється, йде слідами молодих українських діячів культури, хоча знає, що з них багато караються в Мордовії й інших совстських тюрмах — за любов до Батьківщини і правди.

Комсомольская Правда" у статті „Чему учит „Студент" заатакувала празький тижневий журнал „Студент". Московська газета була змушена навести багато цитат з празького журналу, викриваючи тим факт, що й підсовстські студенти мають подібні думки, і тому, з точки зору КПСС, з ними треба боротись. Цитати ось такі: „Серед студентів низько упав авторитет комуністичної партії, яку розглядають як недемократичну інституцію", або: „Ми являємося свідками відносно нового явища — формування сил, які уже виявляють інтерес до створення антикомуністичної і антисоціялістичної опозиції".

За колючим дротом СССР і країн - сателітів наростає багатонаціональний рух спротиву Москві, як колоніяльно-імперіялістичній потузі, і наростає цей рух якраз серед молоді. Цього руху не спинять уже жадні колючі дроти, жадні репресії і переслідування.

Богдан Галайчук:

ВИСЛІДИ ОДНІЄЇ ПРОВОКАЦІЇ

8-го липня французька поліція скинула останній червоний прапор, що маяв над Парижем від травня, усуваючи комуністичних студентів, що окупували паризький медичний факультет. Було їх всього -навсього 17 осіб. Цифра дуже знаменна. Револьта французьких студентів робила враження масової, спонтанної, з катастрофальними наслідками для французького господарства і спасенними вислідами для французької політики: в останніх виборах французька компартія „заплатила дорого за барикади, яких не будувала..." Важливе те, що тільки 17 студентів посвятились, щоб червоний прапор висів там майже до половини липня.

Подібне можна сказати про Арґентину. Контрольована комуністами арґентинська Університетська Федерація довгі часи мала більшість у Високій Раді столичного Університету; коли ж та більшість врешті перейшла до рук „гуманістів", то водила останніх за чуба, мов маріонеток. В таких умовинах не важко було говорити „від імени" арґентинських мас, протестуючи нібито від їх імени проти війни у В'єтнамі, проти „інтервенції" у Домініканській Республіці та інших „проявів американського імперіялізму".

Тепер справа трохи складніша.

4 липня студенти окупували державний університет у Ля Пляті, за 60 кілометрів від Буенос Айресу, точніше — один з університетських будинків, де приміщений ректорат та правничий і гуманістичний факультети. Поліція усунула їх звідти, заарештувавши 487 студентів, при чому було поранено 17 поліцистів і 9 студентів та здемольовано частину університетських бюр, де вибухла пожежа. Цифри були вимовні і ще більш вимовними світлини, що з'явились на другий день у часописах: студентська револьта, мовляв, охопила й Арґентину!.. Такий висновок насувався не лиш за кордоном, а й арґентинському читачеві, який обмежився до наголовків та світлин. Але до іншого висновку приходимо, прочитавши опис тієї драматичної події.

Того дня о 12 годині зібралось біля ректорату коло 800 студентів, бажаючи говорити з ректором у справі рішення декана факультету архітектури, який припинив виклади на тому факультеті. Ректор прийняв студентську делеґацію, котра повідомила загал про вислід розмови о 13.30, і тоді залунав клич: „Окупувати у н іверситет!" Більшість студентів хотіла зразу покинути університетський будинок. Однак виявилось, що в міжчасі „хтось" забарикадував усі виходи, тому їм прийшлось вилазити через вікна, разом із 120-ма університетськими урядовцями; так 300 студентів встигли вчасно звідти втекти. Рівночасно виявилося, що „хтось" заздалегідь приготував скриньки з камінням, залізними штабами та „бомбами Молотова" і повитягав їх із схову, не забувши й про великий червоний прапор з комуністичною емблемою, адже на газетних світлинах годі спізнати барву прапора...

Поставлена перед довершеним фактом місцева Федерація Університету Ля Пляти хотіла обмежитись до мирної, символічної окупації університету, але добре вишколена боївка Арґентинської Університетської Федерації спротивилась, домагаючися, щоб студенти боролись проти поліції: „Досить символічних окупацій! Куди врешті здійснимо справжню окупацію?" І, щоб довести до зудару, група студентів обкидала поліцистів камінням та „бомбами Молотова", а щоб інцидент вийшов більше спектакулярно, — підпалили правничий факультет заздалегідь п р иготованою бензиною,... та студенти самі погасили пожежу. Поліція відповіла на аґресію слізними ґранатами, які, разом з пожежею, викликали справжню паніку серед студентів.

Коли поліція зайняла університетську будівлю, то знайшла там 487 студентів. 425-ох з них випустив слідчий суддя на волю ще тої самої ночі, бо виявилося, що вони попали в халепу, мов Пилат у „Вірую", а 32-ох покищо притримав, як запідозрених.

Баланс інциденту: університет в Ля Пляті має понад 26.000 студентів, з того 4 липня зібралось було в університеськім будинку коло 800. З них коло 300 вчасно втекли, а 425 не встигли втекти. Можливо, що і 32-ох тоді затриманих дехто буде звільнений як непричетний, можливо, що виявиться, що дехто з них взагалі не студіює в Ля Пляті, а в інших університетах, або і взагалі не студіює, що це професійні апаратчики — ті подробиці виявляться щойно під час слідства. Приймаючи, що всі 32 притримані належали до червоної боївки, приходиться ствердити, що вони творили всього 0,16% загалу студентів Університету, або лише 4% з 800 студентів, яких втягнули в халепу, забарикадувавши двері та атакуючи поліцію.

В Арґентині відомо, що марксівських п р о відників слід шукати не у фабриках чи робітничих синдикатах, а серед професіоналів без клієнтелі та серед „залізних", як тут кажуть, „хронічних" студентів. Але виявляється, що навіть серед студентства творять вони дрібну меншість. Перед приходом до влади Онґанії та меншина зручно презентувала себе, як речника студентської більшости, послуговуючись добре вишколеними апаратчиками та ганебно надуживаючи демократичних вольностей, з наявною шкодою для самої таки демократії. Однією з причин Онґанієвого перевороту саме й була пасивність Ілії супроти комуністичної твердині, якою став державний університет; попередній старенький президент трактував його, як священне „тобу". Щойно тепер, коли зник вигідний параван, настала змога показати справжню „силу" комуністів у цифрах. До речі, саме ляплятський у н іверситет мав опінію найбільш скомунізованого.

Пригадується одна аналогія. Впродовж кількох місяців шаліла в Домініканській Республіці г р о мадянська війна, у якій одна з воюючих сторін, т. зв. „конституціоналісти", виступала під стягом „Руху 14-го липня". Коли ж, після закінчення війни, відбулися в тій країні вибори, „Рух 14-го липня" дістав аж... 4.427 голосів!.. Справжні вибори кладуть кінець мітам.

„РОСІЯНИ ПРОТИ СВОЄЇ ВОЛІ"

Так зветься стаття, поміщена у великому лондонському щоденнику „Дейлі Телеґраф". У підзаголовку статті сказано: „Дейвид Флойд про український націоналізм". Автором статті є Дейвид Флойд, спеціяліст у справах Східньої Европи, який постійно на ці теми у згаданій газеті пише.

Приводом до написання статті стала йому книжка Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація", яка недавно вийшла в англійському перекладі у лондонському видавництві „Вайденфелд і Ніколсон".

Д. Флойд зачинає свою статтю - рецензію від завваги, що в Москві панує тепер тривога з приводу того, що діється тепер в сателітних державах, які для Совстського Союзу є охоронною смугою перед можливою „аґресією Заходу". Але не так Москва боїться правдивої аґресії, як поширення на Схід ідей національної незалежности із сателітних держав, які зачинають проявляти свій гін до незалежности.

Справа в тому, — пише Флойд, — що за поясом сателітних держав - націй є ще другий пояс націй, в самому Совстському Союзі, який простягається від Балтійського до Чорного моря. Це нації, які були під владою Росії, але в яких бажання незалежности все ще живе. Флойд вичисляє естонців, латишів, литовців, білорусів та українців, які разом становлять майже четвертину населення всього Совстського Союзу.

Кремль, каже Флойд, боїться, що ідеали національної незалежности можуть простягтись також і на ці народи. Він каже далі, що мало було на Заході відомо про це, що діється на територіях, заселених тими націями, а коли що й доходило, то було небагато вісток і дуже спізнених. Далі він пише: „Але від сьогодні ніхто на Заході не зможе оправдатись тим, що не знав про довготривалість процесу русифікації, який продовжується у західніх частинах Совстського Союзу, чи про силу спротиву цьому процесові, принаймні, коли річ іде про Україну. Бо книжка Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація" є шедевром політичного писання, який мусить зворушити кожну зацікавлену людину.

Дзюба, пише Флойд, це молодий український письменник і літературний критик, який написав свою книжку під впливом хвилі арештів українських інтелектуалістів у 1965 р. Він остерігає комуністичних лідерів, що переслідування людей, називаних „націоналістами", не приносить користи ні самій Україні, ні справі комунізму. В Україні, каже Дзюба, можна назвати „націоналістом" кожного, який має хоч елементарне почуття національної гідности і кожного, хто цікавиться долею української культури й мови, а часто просто кожного того, хто не зумів вдоволити декого із російських шовіністів, якогось „великоруського причепу".

Фраза „в е л икоруський причепа", як каже Дзюба, взято із писань Леніна. В ній є велика сила його арґументації, що його оборона прав українського й інших неросійських народів спирається виключно на Марксі, Енґельсі та Леніні. Він є оборонцем ленінської національної політики проти її пізнішого спотворення і відвернення Сталіним та Хрущовим. Це власне, і є без сумніву причиною, чому совстська влада не може на ці арґументи публічно відповісти, або запроторити Дзюбу в тюрму.

Далі у своїй статті Флойд докладно описує способи ведення Москвою русифікації в Україні і наводить приклади для потвердження цього, беручи приклади з книжки І. Дзюби. Флойд цитує Дзюбу:

„Прихований неясний рух і пробудження можна відчути серед молоді по всій Україні". І Флойд запитує: „Яка буде російська відповідь на це? Повернутись до того, що Дзюба називає ленінською освіченою політикою для неросійських народів, і ризикувати тим, щоб Україна пішла слідом Румунії і Чехо - Словаччини? А чи може зміцнити репресії і ризикувати експлозією?" — так закінчує свою знаменну статтю - рецензію Флойд.

(ю. р.)

ПРО „ЗАКОННЕ ХАМСТВО"

„Молодь України" з 9 липня: „Із „законним" хамством ми на жаль, зустрічаємось ще досить часто. Зайде людина в магазин десь перед закриттям, і „найлагідніше", що їй скажуть це: „Вештастесь тут до півночі". Зайде пасажир за хвилину раніше від призначеного часу в автобус — ледь не виштовхнуть у шию. Не лізь поперед батька в пекло! І все це „законно"! Є інструкції! Так, прикрившись слушними вимогами, дехто й породжує оце „законне хамство". Стаття закінчується закликом до перевтомлених і постійно знервованих „громадян соціялістичного суспільства": „Люди, давайте не ображати одне одного, навіть тоді ,коли хтось з нас заклопотаний чи замислений, зробить якусь незаконну дрібницю".

„ВИЗВОЛЬ НАС ВІД ЗЛОГО"

АРХИПАСТИРСЬКИЙ ЗАКЛИК МИТРОПОЛИТА АМВРОЗІЯ ДО МОЛИТВИ З ПРИВОДУ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Сам Божественний Спаситель в Господній молитві доручив нам молитись словами: „Визволь нас від злого". Є багато зла на світі, але одне лихо є найбільше поміж всіма. З часописів ми довідуємося, що голод в деяких краях, що нищить людське життя, є великим лихом. Також недуги і хвороби, які заганяють людей передчасно до гробу, є злом. Ми також думаємо, що великим лихом було порушення громадського спокою і правопорядку по американських містах. Під час тих заворушень багато людей потерпіло на майні. Багато людей думає, що всенародним лихом в Америці є багато випадків наглої смерти від недуг, авт. скритих убивців. Кожний знає, що війна спричиняє багато лиха. Воєнний буревій забирає за собою життя мільйонів найкращих людей, нищить приватне і державне майно, полишає на поталу сироти і вдови. І справді ті всі лиха спричиняють багато терпінь і горя, але найбільшим лихом в наших часах є комуністична тиранія, яка поневолює більйон людських істот у світі. Під молотом і серпом комуністичної тиранії, яку большевики називають „раєм", важко терпить Український Нарід, позбавлений людських прав, релігійної і народної свободи. В тім комуністичнім раю ворог навіть молитись не дасть. Як важко родичам глядіти на своїх дітей, яких комуністична влада виховує в безбожництві і забороняє навчати їх Божого закону. Вони тільки можуть повторяти слова молитви: „Боже, здійми з нас окови, не дай загинуть в ярмі, волю пішли Україні..."

Страждання поневолених народів під большевицькою тиранією зрушило сумління Американського народу, а законодавці Сенату і Конґресу під проводом президента американської держави проголосили третій тиждень місяця липня, як „Тиждень Поневолених Націй".

Тиждень Поневоленим Націй повинен усвідомлювати людей, що комуністичне поневолення є найбільшим злом, бо позбавляє людей свободи. Тиждень Поневолених Націй накладає на нас обов'язок пильнувати дверей родинних домів, українських товариств, клюбів, організацій, щоб там не влазили замасковані комуністичні аґенти, які підкупством, обманом а навіть терором здобувають собі приклонників для своєї комуністичної пропаґанди, що комунізм є далі „раєм". Хто противиться їхнім кличам, того обкидають болотом нечуваних клевет. Вони підривну роботу роблять на шкоду родини, школи і Церкви. Вони вмовляють в людей, що християнська родина це перестаріла установа, парохіяльні школи це табори умової тортури. Церква в їх поняттю є цвинтарем. Чи дивуватися, що вислідом такої пропаґанди маємо анархію серед студіюючої молоді. Чи дивуватися, що молодь, позбавлена християнської віри, попадає в тенети здеґенерованої вуличної юрби? Комуністи бажають знищити нашу молодь фізично і морально. Деякі комуністичні володарі голосно вигукували, що комунізм похоронить Америку. Маємо в Бозі надію, що Бог охоронить нас від цього лиха. Ми мусимо примінити в нашому житті давній клич: „Молися і працюй". Молитва є дуже важним чинником в людськім життю. Ми не можемо забувати про наших Братів і Сестер за залізною заслоною. Пам'ятаймо про них в наших молитвах, щоб Господь допоміг їм діждатись свободи. Також не забувайте про наших Братів і Сестер, які є поневолені нуждою та недугами на скитальщині. Вони просять помочі. Пришліть свою пожертву до Українського Католицького Комітету у Филядельфії, щоб можна чимскоріше вислати їм поміч.

Також треба взятися до праці. Щоб опертися ворожим затіям, мусимо стати на твердій скалі Христових засад. Вже прийшла пора взятися до чину. Ми мусимо очистити від всяких моральних недоліків наші товариства і наші організації. Наша українська спільнота під проводом церковних і народних провідників мусить усунути упередження, безпорядки, клевети, ненависть, а завести лад, правопорядок, зберігати моральні закони, постояти за честь і добре ім'я невинних людей, пошанувати церковний і народний авторитет.

Дорогі в Христі Братя і Сестри! Христос наша сила! На Христових засадах будуймо наше особисте, родинне, суспільне і народне життя, тоді вороги не будуть мати доступу до нас. Нехай цей Тиждень Поневолених Націй спонукає нас до праці над собою, до визволення від шкідливої ворожої пропаґанди. Заманіфестуймо перед світом про кривду нашого українського народу, а передусім благаймо Всемилостивого Бога, щоб на Україні засіяло сонце свободи для наших Братів і Сестер. Благословення Господнє на вас!

АМВРОЗІЙ
Митрополит

ЗБИРАЮТЬ НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОГО ДОМУ ДЛЯ СТАРШИХ В АВСТРАЛІЇ

Кобурґ. — Українці области Вікторія розпочали збірку фондів на будову Українського Дому для старших віком громадян. Головою Комітету будови того дому обрано п-і М. Грудку, в кооперативі „Дністер" відкрили конто на зібрання фондів. Тижневик „Українець в Австралії" ч. 9/1968 повідомляв, що коли українці зберуть 20,000 долярів, то одержать австралійську державну дотацію на будову таких домів, у сумі 40,000 дол.

Валентин Мороз

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

(14)

Коли треба посадити в карцер — посадять не тільки за те, що „антисоветски выражался", а й за те, що „антисоветски молчал". В'язень Вовчанський сидить за те, що він „озлоблен против советской власти" — так і написано в постанові! Щоб потрапити в табір, треба все таки мати „опасный образ мыслей". А з табору в карцер шлях вже небагато легший: сюди, як бачимо, садять не тільки за думки, а й за настрої. Масютка, Лук'яненка, Шумука і мене посадили за скарги, потрактовані як „антисоветские рукописи". Михайло Горинь не писав ніяких „рукописів" — і все ж його посадили разом з нами. За що? Капітан Круть стверджує, що знайшов у нього доповідну записку Івана Дзюби, адресовану в ЦК КПУ. Богдан Горинь у розмові з Литвином і Марусенком запитав: „Чи є доповідна записка Дзюби антирадянським д о к ументом?" „Ні, не є". — „За що ж тоді посадили мого брата?" На це питання Марусенко відповів: „Вийшла неув'язка". Ніякої неув'язки не було. Гориня, як і інших, тримають в карцері за те, що вони принесли у табір правду про події на Україні і не збирались її замовчувати.

Є в таборі порядки, цілком і повністю перенесені з часів Миколи Палкіна. У художника Заливахи відібрали виконаний ним портрет латвійського поета Кнута Скуєнека і заставляли самого автора (!) порізати свій твір! Чи має право таке суспільство критикувати хунвейбінів? Роботи в мундирах знищили всі картини Заливахи, які змогли знайти, і відібрали фарби. На вимогу показати закон, який дозволяв би все це творити, художник отримав відповідь: „Я для тебе закон!" Капрал сказав правду. Він втілення закону, встановленого ще за часів Шевченка, який теж не мав права писати й малювати.

Такими методами „перевоспитанія" п о с луговуються кагебісти. А як виглядає результат? Як виглядають „исправившиеся" яких нам ставлять на взірець, які отримують посилки й наркотики від кагебістів? Разом зібраних їх можна побачити на святкових концертах перед 1 травня чи 7 листопада. На сцені — рідкісна колекція фізіономій, поораних всіма можливими пороками, букет злочинців всіх мастей, що ніби спеціяльно вийшли з сторінок підручника криміналістики. Тут — всі злочинці воєнного часу, що вбили тисячі і тисячі єврейських дітей, представники всіх статевих збочень, наркомани, які вводять собі у вени навіть котячу кров, коли нема під рукою чогось іншого. Це — хор. Урочисто лунає „Партия наш рулевой", „Ленин — всегда живой". Якби хоч один кагебіст дійсно вірив у ті ідеали, захисником яких він себе проголошує, — чи допустив би він таке? „Исправившиеся" ходять по табору із ромбиками на рукаві, де написано СВП (Секция внутренного порядка — тоб-то допоміжна поліція). В'язні розшифровують ці букви як „Союз военных преступников".

Чи можна після всього цього всерйоз говорити, що кагебісти захищають радянську владу? Навпаки: вся їх діяльність підриває і компрометує її, штовхає людей на шлях опозиційності.

Фін Вілхо Форсель (знаходиться у Володимирській в'язниці) закінчив з відзнакою Петрозаводський університет і працював у Карельському раднаргоспі. Як перекладач він супроводжував канадську комуністичну делегацію по території Карелії. Після поїздки кагебісти вимагали у Форселя викласти зміст розмов, які вели канадці з людьми, що підходили до них. Форсель відмовився, заявивши, що закон нікому не дає права так поводитися з ним. Тоді йому сказали: „Хорошо, вы еще будете проситься сотрудничать с нами". Через кілька днів Форселля вигнали з роботи і ніде не приймали. Коли це злочин, то судити треба тільки КДБ.

Черчіль сказав: „Ні один антикомуніст не приніс стільки шкоди, як Хрущов". — Ніхто інший, як кагебісти перехопили у Хрущова як естафету його туфель і луплять нею по всіх трибунах і в ООН, і поза нею, успішно компрометуючи державу, захисниками якої себе проголошують. При обшуках у нас регулярно відбирають „Декларацію прав людини ООН". На мою вимогу повернути її Круть відповів: „Декларация не разрешается". Помічник прокурора, з яким я розмовляв, признався, що не читав її. На „політзанятіях", які проводять напівписьменні капрали з художниками і письменниками, в'язні одного разу вступили в дискусію з ст. лейтенантом Любаєвим, (табір № 11), арґументуючи Д е к ларацією. На це він побажливо відповів. „Слушайте, дак ето же для негров".

Зрештою, нема потреби доводити, які саме дії компрометують комунізм. Полторацький, який останнім часом спеціялізується на хунвейбінах, точно вказує, що слід вважати „злісною карикатурою, спробою дискредитації вимріяного віками справедливого соціялістичного суспільства". Це, перш за все, наказ Мао „акторів, поетів, учених ... вислати на перевиховання в села, тобто в ті самі народні комуни. Не важко уявити собі, що буде з літнім ученим або письменником, якщо він кілька днів, запряжений у рало, оратиме землю" („Літ. Україна", 24. 2. 1967 р.). Дійсно, уявити неважко. Нехай Полторацький приїде у Мордовію і подивиться, як висланий на перевиховання художник Заливаха кидає в топку вугілля. На місце кочегара його поставили спеціяльно, щоб після цієї роботи у нього були вбиті всі бажання, крім одного — спати.

Далі. Компрометацією комунізму вважається примусове одягання ковпаків людям на голови. „То, что работницы ходят на фабрике в разноцветных косынках и без косынок, сразу бросалось в глаза. Без косынок были ученицы и работницы, не выполняющие нормы. В желтитых косынках — выполняющие норму. И лишень те, кто перевыполнял, могли надеть красные косынки". (Наука и религия. № 3, 1967, стор. 7). Коли б це відбувалося в Тяньцзині чи Ухані, Полторацький негайно заговорив би про глумління над людиною. Але мушу розчарувати: такий порядок заведено на Ошській швейній фабриці в Киргизі. А коли так, то про глумління не може бути й мови. Це просто метод емансипації жінки в Середній Азії.

Газета „Известия" (№ 78, 1967 р.) писала, що „маоисты, открыто бросив вызов марксизму-ленинизму... объявили своей целью ассимиляцию неханських (некитайських — В. М.) народов". Якщо це „вызов" марксизму-ленинизму, то до маоїстів слід зарахувати також таких вчених мужів, як Агаєв і Кравцев. Їх „труди" регулярно друкують в Москві і Києві. Перший вважає, що всі мови СРСР, крім литовської, латиської, естонської, грузинської і вірменської, не мають перспектив — тобто повинні з р у с ифікуватись. Другий переконує українців, що йти в ногу з часом — це значить замінити рідну мову російською.

Як бачимо, Мао — не єдиний автор „злісних карикатур і спроб дискредитації ви-

(Закінчення на стор. 5-ій)

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 13-го ДО 17-го ТРАВНЯ 1968 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

5.

VI. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

(Продовження з попереднього числа)

КОШТИ ВИДАННЯ 1-го ЧИСЛА „ВЕСЕЛКИ"

Склад — 25 годин	$ 100.00	
Ломка — 15 годин	60.00	
Друк — 24 години	96.00	
Адресовання і висилка (20)	80.00	
Папір	120.00	
Переплет	70.00	
Конверти	45.00	
Пошта	20.00	
Кліші	150.00	
Адміністрація	25.00	
Фарба	18.00	
Авторські гонорарі	284.00	
Редакція	275.00	
Разом	$1,343.30	
Виходить в році:		
8 чисел по 16 ст.		
2 ч. по 24 стор.		$14,776.30
12-та платня ред.		275.00
Разом за один рік		$15,051.30
В 1967 р. вплинуло з передплат	$7,962.11	
на Фонд	4,424.28	
Разом	$12,386.39	$12,386.39
Недобір за 1967 р.		$ 2,664.91

Наклад	4,000
Передплатники:	
в Америці	1.888
в Канаді	886
Загранця	180
Тверда оправа	100
РАЗОМ	3,554

ЗАМІТКА:

На початку 1968 р. Школа св. о. Миколая в Шикаго зменшила замовлення на	250 пр.
Канада на	205 пр.
Черговий наклад менший на	455 пр.

ІНВЕНТАР
стан на 12. 31. 1967 р.

ЗІСТАВЛЕННЯ

1. Англійські видання	$ 3,752.83
2. Власні видання	3,528.52
3. Українські книжки	1,540.50
4. Ноти	661.50
5. Карти	87.50
6. Союзівка	2,249.45
БАЛАНС	$11,820.30

THEIR LAND: An Anthology of Ukrainian Short Stories	2,376 Copies

STATEMENTS ON OPERATIONS — SVOBODA

	Year ended December 31, 1967	1966
Income:		
Subscriptions	$173,567.43	$164,812.10
Advertising	63,934.69	65,240.87
Printing	47,320.69	49,598.30
Veselka	7,960.61	8,917.96
Press fund	4,424.28	3,612.41
Books	4,092.65	5,842.23
Almanac	11,944.35	8,859.18
Miscellaneous	1,622.48	3,705.60
	314,867.18	310,588.65
Expenses:		
Payroll:		
Printing	101,738.77	96,136.33
Editorial	44,648.87	41,491.01
Office	27,596.75	26,521.98
Correspondents	8,405.00	9,698.00
Purchases:		
Printing material	68,442.75	64,010.70
Books	1,484.37	1,819.01
Miscellaneous	1,000.20	1,066.75
Rent	12,000.00	12,000.00
Postage	13,064.14	14,536.72
Insurance	4,025.72	3,247.80
Light, heat and power	2,152.17	2,616.53
Printing	654.13	2,990.52
Parts and repairs	2,426.61	1,893.36
Telephone and telegraph	1,577.52	1,659.64
Veselka	3,410.00	3,805.00
Taxes	9,471.95	8,443.54
Pension expense	4,913.00*	565.00
Sales discounts	2,453.20	2,964.12
Bad debts	5,676.95	786.80
Office expense	645.92	503.05
Miscellaneous	11,754.09	9,727.88
Total expenses	316,397.85	310,483.74
Net Gain (Loss) on Svoboda operations — Note	($ 1,530.67)	$ 104.91

* Denotes deduction.
Note — Included in income are $1,532.49 and $1,798.24 for 1967 and 1966 respectively which represents uncollected amounts (accounts receivable at December 31, 1967 and December 31, 1966 respectively) arising from the sale of encyclopedias.

КАНАДА

Канадійська Канцелярія УНСоюзу за 1967 р. приміщувалась у двох місцях: на старій адресі при 297 College Street і в домі директора концелярії Богдана Зорича при 18 Ліланд вул. За перше приміщення плачено по $25.00 місячно, за друге нічого. В наслідок такої ощадностевої політики — видано на канадійську канцелярію за 1967 р. тільки $414.11 у відмінності до попередніх років, коли видавано на канцелярію по $4,800 або більше річно.

Листування директора з відділами та Окружними Управами було постійне і давало видні розв'язки на працю поодиноких відділів та окружних управ. Крім листування директор провадив контакт із тереном телефонічним способом як зі сходом та і з заходом Канади. Та найбільш успішна праця дикретора віддзеркалювалася у поїздках його в терен по східній Канаді.

Треба ствердити, що всі члени Головного Уряду в Канаді активно, разом із канадійською канцелярією співпрацювали для розбудови УНСоюзу в Канаді. Вислід — це зорганізування 980 нових членів на 2,500.000 дол. забезпеченевої суми і близько 600 членів кінцевої білянсової надвишки членів, що становить майже 50 відсотків здобутку цілого УНСоюзу за 1967 рік. При тому слід підкреслити організаційну працю поза директором канадійської канцелярії і членів Головного Уряду з Канади, таких секретарів: Софію Куцу, Шарана Василя, Дякова Петра, пастора Василя Давидюка, Буріїв Якова і Анну, Пінковського Всеволода, Омельченка Єфима, Хому Миколу і ряд других, що причинились до скріплення УНСоюзу в 1967 році в Канаді.

В 1968-му році, включившись у організаційну працю для росту Високошкільної Стипендійної Фундації, УНСоюз і його канадійська канцелярія примістились при 1045 Блюр вул. захід і звідтіля проводять свою працю.

Слід згадати, що 9. квітня 1967 р. Вінніпег і Лашін відзначили Ювілейні Святкування 50-річчя повстання УНСоюзу в Канаді з гарними програмами, в яких основними доповідачами були: у Вінніпегу заст. гол. предсідника В. Сохан, а в Лашінах директор канадської Канцелярії Б. Зорич.

РЕКОРДОВИЙ ВІДДІЛ

Рекордовим Відділом кермує заступник головного предсідника Володимир Сохан. До діловодства Рекордового Відділу, крім оформлення аплікацій нових членів і виготовлення громот, належить теж обслуга членів і секретарів відділів та широка кореспонденція з одними і другими.

Саме перед цьогорічною перевіркою були вислані відділам виказн членів і рахунки вже 12-го березня, а грамоти нових членів 14-го березня. Таке приспішення висилки потрібних секретарям матеріялів є дуже корисне. Поладнування всіх інших справ походить так само справно і це саме можна теж сказати про кореспонденцію з членами і відділами (секретарями і іншими урядовцями відділів).

Рекордовий Відділ все ще не має повного складу службовиків. Керівник Відділу заст. гол. предсідника Володимир Сохан пошукує за одним англомовним службовиком, але досі безуспішно. Крім браку цього потрібного доповнення, у Рекордовому Відділі в минулому році були часті довші захворіння службовиків (дві операції). Тому треба з признанням відмітити, що навіть в таких несприятливих умовинох, у неповному складі, штаб службовиків цього відділу з його керівником, який також стає в потребі до кожної праці, зумів виконати всі важливі праці та заступити неприявних, так що не було жадної затримки і все було готове на час.

Рекордовий Відділ постійно старається про поліпшення забезпеченевої служби членам та обслуги тих членів, як і секретарів. Таким найновішим кроком вперед треба вважати реформу потверджування виплачених грамот. Власникам таких грамот видається тепер посвідчення про закінчення платности вкладок із супровідними листами, в яких крім подяки за довір'я є запрошення користати дальше із модерної і фахової забезпеченевої служби УНСоюзу, закуповуючи собі нові грамоти.

Тут треба ще раз ствердити, що брак місця — тіснота, — утруднює організацію праці, а що немає місця для ще одного службовика, якого треба прийняти до Рекордового Відділу. Що більше, керівник Відділу, наш заступник гол. предсідника В. Сохан, повинен би мати окрему кімнату, а він все ще урядує на залі разом із семи іншими службовиками свого Відділу.

Рекордовий Відділ вдержує дуже точні статистики стану членства кожного місяця, так на картотеках IBM, як і в книгах стану членства по відділах, клясам забезпечення і по стейтам. На підставі цих статистик слідуючі дані, які дають загальний огляд стану і руху членства за 1967 рік:

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛЯСАМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗА СТАНОМ З 31-ГО ГРУДНЯ 1967 РОКУ

Департамент молоді

	Число членів
Кляса I — T-16 і T-18	1,238
Кляса II — P-70	271
Кляса III — E-16	116
Кляса 4P — P-20	2,908
Кляса 5E — E-20	3,597
Кляса 6C — E-18	660
Нові кляси:	
Кляса E-20	5,147
Кляса E-18	4,228
Кляса E-65	192
Кляса P-20	6,178
Кляса P-65	136
Разом повноправних членів деп. молоді	24,671
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні	2,345
Всіх разом у деп. молоді	27,016

Департамент дорослих

Старий рід забезпечення	100
Кляса O — P-70	319
Кляса T	5,236
Кляса W	12,477
Кляса P-20	16,295
Кляса E-20	11,072
Кляса E-65	1,723
Кляса P-65	1,223
Кляса DP-60	322
Кляса DP-65	180
Кляса T-10	112
Кляса T-5	25
Акцидентове забезп. — ADD	2,937
Дорослі члени з молодечими грамотами	
Кляса 4P — P-20	186
Кляса 5E — E-20	210
Кляса 6C — E-18	7
Кляса E-20	96
Кляса P-20	114
Кляса E-18	—
Кляса P-65	6
Кляса E-65	10
Разом повноправних членів деп. дорослих	52,649
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні	8,596
Всіх разом у деп. дорослих	61,245
Усіх членів у деп. молоді	27,016
Усіх членів у деп. дорослих	61,245
Разом усіх членів 31-го грудня 1967	88,261

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА І СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НА 31-го ГРУДНЯ 1967 РОКУ

	Ч. членів	Їх сума забезп.
Повноправні члени деп. молоді	24,671	$20,053,161
Повноправні члени деп. дорослих	52,639	60,115,210
Молодь на випл. заб. і безпл. прод.	2,345	1,509,848
Дорослі на випл. заб. і безпл. прод.	8,596	6,337,532
Разом усі члени	88,261	$88,015,751

СТАН І РУХ ЧЛЕНСТВА ЗА 1967 РІК
Департамент молоді
(активні члени)

Стан з 1-го січня 1967	24,686
Прибуло за 12 місяців	2,057
Разом	26,743
Відійшло за 12 місяців	2,072
Стан з 31-го грудня 1967	24,671

Департамент дорослих
(активні члени)

Стан з 1-го січня 1967	52,565
Прибуло за 12 місяців	4,440
Разом	57,005
Відійшло за 12 місяців	4,356
Стан з 31-го грудня 1967	52,649

Департамент молоді зменшився за 1967 рік на	15
Департамент дорослих збільшився за 1967 рік на	84
Разом оба департаменти збільшилися за 1967 рік на	69
Стан усіх повноправних членів з 31-го грудня 1967 року	77,320

РУХ ЧЛЕНІВ ДЕП. МОЛОДІ ЗА 1967 РІК
(Активних членів)

Стан з 1-го січня 1967 року	24,686
У 1967 році:	
прийнято нових членів	1,442
прийнято наново	331
прийнято з переходовими листами	245
прийнято з інших кляс	39
разом	26,743
У 1967 році:	
суспендовано	559
відійшли з переходовими листами	242
відійшли до деп. дорослих	75
відійшли до інших кляс	37
відійшли зі зворотом у готівці	254
відійшли з виплаченим забезпеченням	507
виплатили повністю вкладки	316
відійшли на безплатне продовження	3
відійшли до дорослих з молод. грамотами	60
померли	19
Стан з 31-го грудня 1967 року	24,671

РУХ ЧЛЕНІВ ДЕП. ДОРОСЛИХ ЗА 1967 РІК
(Активних членів)

Стан з 1-го січня 1967	52,565
У 1967 році:	
прийнято нових членів	2,958
прийнято наново	656
прийнято з переходовими листами	673
прийнято до дор. з молод. грамотами	60
прийнято з інших кляс	93
разом	57,005
У 1967 році:	
суспендовано	1,316
відійшли з переходовими листами	672
відійшли до інших кляс	92
відійшли зі зворотом у готівці	363
відійшли з виплаченим забезпеченням	380
виплатили повністю вкладки	690
відійшли на безплатне продовження	19
померли	824
Стан з 31-го грудня 1967 року	52,649
Всіх активних членів обох департаментів з 31-го грудня 1967 року було	77,320
На виплаченому забезпеченні і безплатному продовженні було	10,941
Стан усіх членів з 31-го грудня 1967 року	88,261

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ВІДДІЛ

Контрольна Комісія перевірила стан та працю Організаційного Відділу, яким кермує головний секретар УНСоюзу, а зокрема організаційні та статистичні картотеки організаторів, Відділів та Округ, а також листування з ними й знайшла їх в повному порядку. Розбудована система картотек, доповнювана кожного місяця, дає чіткий образ організаційного стану УНСоюзу та всіх змін, що в ньому проходять. Копії листування з Відділами, Округами та організаторами дають перегляд періодичного зв'язку з ними. Зокрема частий є зв'язок з організаторами, які пересилають місячні звіти зі своєї праці в терені.

ЧЛЕНСТВО

В 1967 році Український Народний Союз придбав 2,423 дорослих членів зі звичайним життєвим забезпеченням та 535 з акцидентовим забезпеченням, отже разом 2,958 дорослих членів. Крім цього забезпечено 1,442 дітей і молоді й в цей спосіб число приєднаних в звітовому році нових членів виносить 4,400.

Втрати членів у 1967 році виносили 3.192. Тут входять всі роди втрат, тобто члени померлі, ці, яким дозріли до виплати грамоти, а також такі які передчасно згрошевили свої грамоти, або були суспендовані, бо перестали платити вкладки. Після відтягнення цих втрат від придбаних нових членів, осталася чиста надвишка в числі 1,208 членів. Хоч в минулому році число придбаних нових членів було на 594 менше, як в році 1966, то загальне число членів впродовж 1967 року зросло на 214 більше, як був зріст в 1966 році, бо чистий прибуток в 1966 році був лише 994 члени. Цей зріст допоміг підвищити загальний стан членів УНСоюзу з 87,053, яких він мав з кінцем 1966 року, до числа 88,261, яким закінчився 1967 рік.

В минулому році канадійські Відділи УНСоюзу придбали 980 нових членів. Хоч це число було на 174 менше, як в 1966 році, коли канадійські Відділи зорганізували були 1,154 нових членів, то все ж чистий прибуток за минулий рік виніс 506 членів, що піднесло загальне число канадійського членства УНСоюзу з 8,361 з кінця 1966 р. на 8,867 з кінцем 1968 року.

ОРГАНІЗАТОРИ

З вище поданого числа зорганізованих нових членів, дещо понад четвертину придбали обласні та постійні організатори УНСоюзу. Вони зорганізували: обласні 435, а інші, постійні організатори 703, разом 1,138. В 1967 році УНСоюз мав трьох обласних і 13 постійних організаторів. Хоч роблено старання придбати більше постійних організаторів, їх число не збільшилося. Беручи до уваги факт, що невелике число організаторів придбало понад 25 відсотків членів, а також, що чимраз більше потрібно добре вишколених фахівців для організування членів, число постійних організаторів належало б дуже побільшити.

Варто підкреслити, що в організуванні членів брали активну участь більшість головних урядовців. Ці урядовці, які є заразом постійними організаторами, придбали 709 членів, а інші 190, що дає разом 899 нових членів. Порівнюючи з попереднім роком, їх успіх в 1967 році був менший. В 1966 році вони здобули 1,036 членів, а в минулому році, як згадано, тільки 899 отже на 137 менше.

ВІДДІЛИ

З кінцем 1966 року УНСоюз мав 475 Відділів. В 1967 році основано три нові Відділи та получено 18, так що з кінцем 1967 року залишилося 460 Відділів, отже на 15 менше. Злука Відділів була переведена серед невеликих, або неактивних Відділів.

Організаційний Відділ веде статистику участи Відділів в організуванні членів, яка виявляє, що два Відділи здобули 100 або більше членів, 10 придбали від 99 до 50 членів, 37 Відділів зорганізували від 49 до 25, 94 від 24 до 10, а 224 Відділи придбали від 9 до 1 члена. 93 Відділи не брали взагалі участи в організаційних кампаніях. Справа зовсім неактивних Відділів є одною з найважливіших. Ці Відділи мусять стати активними, або бути полученими з іншими. Одним із заходів оживити ці Відділи є підшукування для них активних урядовців. Організаційний Відділ через обласних організаторів повинен про це подбати.

Для поширення зв'язку з Відділами, Організаційний Відділ вів кореспонденцію не лише зі секретарями, але також з працівниками та касирами Відділів, а також з конвенційними делегатами.

Для зактивізування Відділів багато могли б помогти активні Окружні Комітети.

ОКРУГИ

З кінцем 1966 року було 31 Округ з 453 Відділами об'єднаними в них. 22 Відділи були необ'єднані з причини далекого віддалення. В 1967 році, з приводу неактивности, розв'язано три Округи. Одна Округа прибула. В цей спосіб число Округ зменшилося на дві. З кінцем 1967 року залишилося 29 Округ.

Округи служать передовсім як лучники між Головною Канцелярією і Відділами, головно в часі окружних зборів. На жаль є мало таких Окружних Управ, які б активно, на місцях, дбали про постійний зв'язок з Відділами та їм помагали чи то здобувати членів, чи підшукувати відповідних урядовців. Можливо, що тут причиною є брак фондів, які не дозволяють на ширшу працю, а передовсім зв'язок з Відділами. Також Округи повинні дбати про окружних організаторів.

Організаційний Відділ висилає Округам кожного місяця інформацію про стан організаційної кампанії у Відділах їх Округи, що дає їм змогу допильнувати або й допомогти Відділам, які занедбалися. Мабуть небагато Округ це виконує. Минулого року визначилися в організуванні членів та виконанні квоти Округи з осідком у Філядельфії, Торонті і Ню Йорку.

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИШКІЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Організаційний Відділ веде інформативну діяльність серед громадянства та внутрі УНСоюзу поширюванням інформативних брошур, присвячених значенню життєвого забезпечення та його окремих плянів, яких число останньо збільшилося. Також значення для інформації мають статті та інші матеріяли в „Трибуні УНС"; статті поза нею, зокрема в серії „У всякого своя доля", які слід продовжувати, бо їх громадяни читають з увагою; в щораз відновлюваних кличах-слоґанах, поміщуваних в „Свободі" і ін. Переглянено каталог вже проголошених слоґанів. Потрібно більше інформаційної акції на терені Канади.

Вишкіл союзових оранізаторів є конечністю, щоб вони могли конкурувати з добре вишколеними агентами асекураційних компаній. Тому слід вдержати та розбудувати вишкільну акцію УНСоюзу. Минулого року відбувся центральний курс на Союзівці та два окружні в Дітройті та Янґставні. Курсанти на Союзівці, більшість з яких були секретарі Відділів, здобули в 1967 році 467 членів.

Закінчуючи цей огляд перевірки Організаційного Відділу та маючи на увазі, що з кожним роком зростає конкуренція добре вишколених асекураційних агентів та чимраз трудніше серед українського громадянства організувати членів, слід на майбутнє:

1. Збільшити старання щодо вишколу якнайбільшого числа союзових секретарів, примушуючи їх брати участь у вишкільних курсах на Союзівці і по Округах.
2. Значно збільшити число обласних і постійних організаторів.
3. Збільшити персонал організаційного Відділу.
4. Збільшити активність Окружних Комітетів, допомагаючи їм у праці фінансово.
5. Збільшити інформаційну службу, зокрема користати з радіопередач і несоюзової преси.
6. Збільшити число союзових статтей в „Свободі", та
7. Збільшити активність головних урядовців й зробити їх співвідповідальними за стан їх Округ.

ВИСНОВКИ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Контрольна Комісія стверджує на основі провірки майна і діловодства УНС, що і надалі УНС залишається на першому місці між усіма українськими забезпеченевими організаціями, коли йде про ріст організації щодо числа членів, майна та громадської праці в усіх ділянках організаційного життя.

Найбільшою перешкодою в дальшому розвитку нашої організації є неможливість введення нових, більш модерних методів праці, та притягнення молодших сил — через цілковиту недостачу відповідного приміщення не тільки УНС, але й Видавництва „Свободи". І тому справа набуття нового приміщення є найбільшою та найпекучішою вимогою дня.

Контрольна Комісія вважає, що поширення організаційної сітки УНС на міжнародному ґрунті, Видавництва „Свободи", Союзівки та Фінансового Відділу буде вимагати більшої внутрішньої контролі і в цій справі Екзекутива мусить тісніше співпрацювати з Контрольною Комісією.

З признанням треба ствердити, що прибутки від інвестицій зростають кожного року, так що інвестиційна політика повинна залишитись на майбутнє.

Контрольна Комісія стверджує, що УНС має дуже відданих працівників та й відділових урядників, які працюють для УНС і Видавництва „Свободи" не тільки як звичайні робітники, але як свідомі громадяни, які розуміють завдання, значіння та громадську відповідальність своєї організації. Тому Головна Контрольна Комісія, ставлячи внесок на прийняття усіх звітів Головної Управи, Редакції й Видавництва „Свободи", Союзівки, — рівно ж ставить внесення подякувати усім робітникам цілої Союзової Сім'ї за їх успішну працю в 1967 році.

Подрібні замітки відносно діловодства і праці УНС Контрольна Комісія подасть окремо в часі нарад Головного Уряду.

На основі провірки книг, Контрольна Комісія найшла усе діловодство в порядку та ставить внесення прийняти звіти Головних Урядовці та Директорів Союзівки до відома.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ УНС:
Д-р ВОЛОДИМИР ГАЛАН, голова
ПЕТРО ПУЦИЛО, місто-голова
ІВАН ГЕВРИК, секретар української мови
ІВАН ІВАНЧУК, секретар англійської мови
ІВАН ВАЩУК, член

(Продовження на стор. 4-ій)

Після звіту Головної Контрольної Комісії звітують члени тієї Комісії, головні контролери.

VII. ЗВІТ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ

Звіт голови Гол. Контр. Комісії д-ра Володимира Ґалана

Хвальний Уряде!

Зараз на вступі мого особистого звіту я хочу скласти щиру подяку Головному Урядові УНС, Редакції „Свободи" та усім дуже численним моїм приятелям за побажання, які я одержав з нагоди моїх уродин.

Справді це ніяка заслуга дожити довшого віку — це радше заслуга моєї Дружини Ярослави — за добрий догляд. Однак воно дуже мило почути думки приятелів, бо вони вказують, що обраний людиною шлях громадської праці був правильний і додають більше охоти до дальшої праці.

Ідеальним святкуванням усіх ювілеїв було б тоді, коли б складаючи побажання особи чи організації включались в ту роботу, яку веде ювілят, — в мойому випадку, — коли б вони ставали членами УНС, членами ЗУАДК, Організації б. Вояків Української Армії — в одну могутню організацію — Українських Ветеранів. Бо, як казали старинні римляни, слова переконують, але приміри притягають. Ще раз моя щира подяка за побажання.

Особистий звіт

В 1967 р. так як і в попередніх роках я брав участь в житті УНС, зокрема філядельфійської округи та виконував усі доручення Головного Уряду. Як головний контролер я старався бути поінформованим про все життя УНС, Союзівки, Видавництва „Свободи", Курсів Українознавства, — дитячих таборів — та порівнював його з життям других подібних організацій, а зокрема старався зробити оцінку чи наша організація і ми самі — кожен з нас робимо те, що ми повинні робити, щоби виконати наші завдання супроти своєї організації і свого народу.

Мої зауваги відносно нашого життя такі:

Потреба злуки укр. братських організацій зараз є вимогою хвилі, коли ми дійсно думаємо про допомогу нашому народові і нашим членам.

Ми так роздрібнюємо наше громадське життя в ЗСА, Канаді та Південній Америці, а навіть в Европі та в Австралії, що загальний успіх нашої праці ніяк не дорівнює нашим зусиллям, нашим фінансовим витратам та нашим можливостям праці.

Маючи це на увазі я в минулому році старався все і всюди, зокрема в організаціях в яких я є активним членом, — не тільки протидіяти цим деструктивним силам, але й вказувати правильний шлях громадської праці.

Це зокрема відноситься до моєї праці в УНС — цієї зараз найбільшої української організації у вільному світі, а з тим і організації з найбільшою громадською відповідальністю.

На цьому полі, починаючи з мною пропонованих і прийнятих резолюцій на XXVI-ій Конвенції — в справі злуки Союзів, я все і всюди вияснював відповідальним діячам цих братських організацій потребу з'єднання наших сил, потребу порозуміння і використання нашими організаціями можливостей. Цю думку я все підносив на Зборах філядельфійської округи, яка стояла і зараз стоїть на першому місці в усіх громадських зусиллях, — завдяки праці секретарів та управ відділів філяд. округи — зокрема двох наших головних радних і організаторів, а саме Степана Гавриша та Івана Одежинського. Цю резолюцію Конвенції відносно злуки братських організацій ми повинні сьогодні ще раз повторити і пригадати українському суспільству, що УНС все був, є зараз і буде в майбутньому за злуку братських Союзів, бо ця злука громадських сил для добра членів та для допомоги українському народові.

Зокрема хочу згадати три справи, які я започаткував, які на мою думку є дуже важливі для УНС, а саме:

Поширення членства на Південну Америку. Користаючи з нагоди, що Українська Щадниця у Філядельфії (Ukr. Savings and Loan Assn.) рішила у своє 50-ліття взяти участь у трьох міжнародних з'їздах щадниць, а саме: а) в Ріо де Женейро (міжамериканських юнійних щадниць — 3-го до 9-го березня 1968 р.), б) в Лондоні — південно-британських будівельних Щадничих Товариств (28, 30. травня 1968 р.) та в) в Міжнародній Асоціяції Щадниць в Сиднеї в Австралії (23-30 жовтня 1968 р.), я звернувся до Екзекутиви УНС з запитом чи вона була б зацікавлена прошearенням можливостей поширити УНС на Південну Америку, Англію та Австралію, на що одержав притакуючу відповідь і доручення розвідати цю справу на місці.

Перша поїздка до Бразилії і Арґентини вже за нами і успіхи її такі:

Бразилія. Після нарад Міжамериканської Конференції Щадниць в Ріо де Женейро, — я відвідав Куритибу повних два дні, а саме — 7, 8 березня а 9-го виїхав до Арґентини. З моїх обсервацій і розмов з чільними провідниками нашої громади я бачу три дороги до тісної співпраці, а саме: а) господарська допомога через включення в Aliance for Progress; б) американська харитативна допомога через ЗУАДК. Обі ці акції можуть принести величезну користь обом сторонам, тільки треба побороти певні труднощі монетарної інфляції; в) Культурно - видавнича діяльність: поширити видавництво „Свободи" та з'єднати культурні сили Бразилії і Арґентини з силами ЗСА.

В Арґентині, яку я відвідав 10, 11, 12 березня, створився окремий Комітет під проводом дир. Т. Хомишина, дир. Б. Яхна та д-ра В. Іваницького, які взяли на себе завдання провірити усі леґальні можливості та поширити цей Комітет втягаючи до нього представників усіх українських арґентинських організацій. Саме прийшов лист з Арґентини з пляном протягом одного року зорґанізувати 2,000 членів в 4 провінційних Відділах.

Мої відвідини в американських амбасадах в Буенос Айресі і Ріо де Женейро та у консуляті Арґентини в Ню Йорку (29. березня 1968), як теж в економічного аташе арґентинської амбасади в Вашинґтоні виявили, що немає ніяких законних перепон на відкриття відділу УНС в Арґентині. Бюджет на перших шість місяців праці виносив би разом з устаткуванням малого офісу 1,500,000 пезів, цебто приблизно 4,000 амер. дол. за обіцяних 2,000 членів. В часі моїх відвідин у ген. консуля Е.Рубіо, він заявив мені, що саме вернув він з Москви, де був приділеним до арґ. амбасади, і йому відомо, що з Арґентини вернулось багато українців до Совєтів, а зараз вони просять арґентинську амбасаду про дозвіл на поворот до Арґентини. Економічний аташе в амер. амбасаді в Буенос Айресі, як і арґент. державний департмент обезпечення, яких я мав нагоду відвідати, заявили, що це перший раз амер. братська організація хоче поширити свою діяльність на Арґентину.

На запрошення державного Секретаря Стейту я взяв участь 19-го березня в нарадах у державного Секретаря Діна Раска і брав участь в південно - американськім семинарі. Я подякував провідникові семинаря і заявив, що не лише я особисто, але і всі укр. діячі в Бразилії і Арґентині висловлюють своє признання обом американським амбасадам. У відповідь я одержав листа від заступника асистента Секретаря Стейту для Міжамериканських Справ, що він дуже вдоволений моєю участю в Семинарі та заувагою відносно праці амбасади і копію мого листа вислав до амбасади в Ріо де Женейро і до до Буенос Айресу. Ось його слова:

I was especially pleased to read your commendatory remarks about the work being done by our Embassies in Rio de Janeiro and Buenos Aires and I have sent a copy of your letter to Ambassador Tuthill and Chargee Saccio.

With warm regards.

Sincerely,
Robert M. Sayre
Deputy Assistant Secretary
for Inter-American Affairs

В числі газети „Хлібороб" ч. 10 (1819) появилась така допись про мій побут в Куритибі.

Д-Р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН

Останньо відвідав Курітібу, в переїзді до Буенос Айресу, один з найвизначніших українських громадян ЗСА — д-р Володимир Ґалан.

Достойний гість, колишній старшина УГА, від початку двадцятих років живе та діє в ЗСА, де зараз займає важливі становища — Президента Української Щадниці у Філядельфії (великої банково-фінансової установи), Голови Злученого Українсько - Американського Допомогового Комітету (що провів після Другої світової війни переселення багатьох тисяч українських збігців на американський континент) і Головного Контролера Українського Народного Союзу в ЗСА, що зі своїми 83,000 членів, зі щоденником „Свобода" та майном в 32 міліонів долярів, являється найбільшою та найпотужнішою українською організацією у вільному світі.

Д-р В. Ґалан є представником ЗСА в Міжамериканській Юнії Щадничих та позичкових установ, і в цьому характері брав участь в стосовному Міжнародньому Конґресі в Ріо де Женейро, що відбувся в перших днях місяця березня під головуванням п. Маріо Тріндаде, Президента.

В часі свойого короткого побуту в Курітібі — д-р В. Ґалан познайомився з нашою організаційною системою, а зокрема з Хліборобсько-Освітнім Союзом та його діями і мав ряд розмов з поодинокими членами Гол. Управи ХОС-у на теми пов'язані з розвитком нашої громади та її відповідними діями і можливостями, так місцевого як і ширшого загального характеру, при допомозі та співпраці з боку стосовних установ в ЗСА.

Можливості тут, при належній праці, справді дуже поважні і про це ми згодом скажемо більше.

Особисто — д-р В. Ґалан людина дуже високої культури, виїмково ділова та зі справді широкими обріями.

Д-р В. Ґалан 15 березня повернув літаком до ЗСА, щоб вже дня 19, на особливе запрошення Міністра Діна Раска, взяти участь в Міністерстві Закордонних Справ, у Вашинґтоні, в Конференції-нараді виразників американського громадянства, про закордонну політику ЗСА.

В місяці квітні д-р Ґалан братиме участь, як член стосовного представництва ЗСА в іншій Конференції міжнароднього характеру в Европі — в Лондоні.

Виїмково видатному Членові української етнічної групи в ЗСА та достойному громадянинові ЗСА, д-рові Володимирові Ґаланові, бажаємо з усього серця ще багатьох успіхів в його важливих діях і радіємо незвичайно нав'язанням особистих зв'язків з ним; це, ми певні, вийде на справжню користь всім нам спільної Справи. **(К)**

2. Друга справа — це поширення Культурної Комісії згідно з рішенням конвенції, про що будуть подані відповідні резолюції при внесках. Як член тієї Комісії я брав участь у Курсах Українознавства та мав доповідь про 50-ліття зорґанізовання збройних Сил України і від імені ОбВУА передав курсантам Історію УСС.

3. Третя справа — це справа використання запису пок. Данильченка та створення спільної з Управою НТШ спеціяльної фундації для культурного використання цеї посілости, і в цій справі я вів кореспонденцію з Управою НТШ і був навіть запрошений на її збори 10. ц.р., які закінчились дуже успішно, про що подам окрему інформацію.

Співпраця зі ЗУАДКомітетом

Послідні Збори Головного Уряду уповноважнили Президента УНС Й. Лисогора відбути поїздку до Европи і провірити можливості допомоги нашим людям в різних країнах Европи — через нашу міжнародно визнану допомогову організацію ЗУАДК.

Мушу ствердити, що п. Предсідник вповні виконав своє завдання, і на Світовому Конґресі Вільних Українців справи допомоги і справи ведені укр. допомоговою організацією ЗУАДК були видвигнені в цілій ширині. Зараз усі церковні Ієрархи з усіх країн Европи, Америки, Канади, Австралії — висловились з найбільшим признанням до праці ЗУАДК і заявились за його продовженням, бо це зараз одинока міжнародно-визнана українська організація.

Не забуваймо, що цю організацію увесь час піддержував морально, а ще більше матеріяльно УНС та при її допомозі одержав поверх 15,000 членів. В 1968 році, 21. і 22. вересня, відбудуться Загальні Збори цієї організації і там не може забракнути організованих відділів УНС, ані одного члена Екзекутиви, тим більше, що з цією організацією нам треба буде вести дальшу допомогу нашим старшим членам та членам цілої української суспільности.

При цій нагоді, як Президент ЗУАДК, хочу скласти Урядові УНС та усьому його членству подяку за визначну фінансову допомогу , прошу їх не тільки продовжувати своє членство в ЗУАДК, але і приїхати на Збори до Філядельфії в днях 21. і 22. вересня ц.р., на відсвяткування 25-ліття гуманітарної праці американських українців.

Відділам філядельфійської округи — моє щире спасибі за їх співпрацю для добра нашої Організації та цілого українського народу.

Дня 2-го травня мені припало сумне завдання попрощати сл.п. Касира УНС Іван Кокольського, бувшого довголітнього члена Контрольної Комісії УНС — цими словами:

Сумна Громадо!

Мені припало дуже тяжке завдання — попрощати від імені членства та Уряду УНС, як і від членів та Уряду Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, людину, яка хоч уроджена на американській землі, ціле своє життя, усі свої молодечі сили і завзяття віддала для добра своєї організації, для добра цілого українського народу.

Не було б доцільно повторити його життєпис, його участь в громадськім житті, але вистачить зазначити, що він, як добрий карний член УНС вибився завдяки своїй праці та чесності на найвижчий щабель в організаційній ієрархії УНС, ставши його головним касиром.

Як головний радний, відтак контролер УНС він здобув собі загальне признання і любов усього членства і тому сьогодні сумує не тільки його найближча Рідня, його Дружина, Доні і внуки, але теж уся велика, вільна українська сім'я, якої ім'я УНС. Сумують усі українські громадські організації втратою цього великого українського патріота, суспільного діяча, приятеля української молоді.

Прощаючи цього незаступимого народного робітника, розуміємо усі також велику втрату, яку понесла в першу чергу його Рідня.

Але в цьому тяжкому горю розрадою для його достойної Дружини та Дітей хай буде глибока любов та пошана усього членства УНС та усього українського загалу для особи пок. Івана Кокольського, головного касира УНС та члена багатьох українських громадських інституцій.

І коли ми сьогодні прощаємось з Покійним, то щиро можемо заявити перед цілим світом, що кожен з нас хотів би залишити по собі таку пам'ять, таку любов і таке глибоке співчуття, як це залишив по собі наш покійний Друг.

Дорогий Друже!

Прощаю Тебе від Головного Уряду УНС, від усієї великої Союзової Сім'ї та усіх громадських Організацій, в яких Ти щиро працював і хочу Тебе запевнити, що ми усі будемо продовжувати Твою працю, щоб Твоє ім'я залишилось назавжди у наших серцях та в пам'яті цілого українського народу.

Хай вільна американська земля буде Тобі пером.

Звіт головного контролера Петра Пуцили

За минулий рік, я, як член Контрольної Комісії, перевів контролю надбань УНСоюзу в членах і нерухомих цінностях.

Стверджую, що ростемо фінансово і будемо рости, бо хто має мільйони вони будуть давати відсотки, а 88 тисяч членів будуть платити вкладки. Наші інвестиції за минулий рік принесли 4.1%, краще як бувало, але не задовільно, бо велике число державних низькопроцентових бондів обнижують доходи від високопроцентових, муніципальних і промислових, бондів та морґеджів.

Відносно чисельного зросту активних членів минулий рік був слабшим, бо хоч ми дістали 4.400 нових членів, суспенза, смерть і ендавмент з'їли значну частину зросту.

Чому не ростемо? Чому незадовільно? Не ростемо задовільно, бо не маємо організаторів, а секретарі не мають часу йти вечерами за новими членами і з незрозумілих причин не стараються підвищити висоту асекурації своїм 500-доляровим членам!

Не ростемо, бо не слідимо за народженням нових українців - кандидатів в члени — що лише секретарі відділів можуть допильнувати. Не ростемо задовільно, бо не маємо союзової молоді, зорґанізованої в окремій союзовій організації чи в клюбах. Наші молоді члени не мають де себе виявити, бо наші існуючі організації молоді постарілися і молодь таких 40-60 літніх „молодиків" не розуміє. В теперішній експльозії населення, в часі несамовитих бажань, звичаїв, ношi, в часі бітніків і гіпі-бойсів — УНСоюз теж повинен бути в меншій мірі строгим батьком, а в більшій мірі — виховником. А щоби стати виховником УНСоюз мусить ужити статистики, дослідів і компютора, щоби знати чого молодь хоче, і чому є такі великі розходження у наставленні поколінь. Сьогодня 30-літній молодець не розуміє 20 чи 40 літнього. Чому! Треба студій!

Тому я в обличчю таких фактів рекомендую;

1. По великих союзових скупченнях створити клюби молоді. Секретарі відділів мають подбати про адресар молодих людей, яких треба скликати на нараду і вислухати їх бажань і скарг.

2. Негайно купити центри, союзові доми, „союзівки" або табори, залежно від потреб громад. бо без баз молоді, на вулицях, не можна вести перевиховання чи виховання молодих союзовців. До тої справи має крім секретарів, причинитися організаційний референт УНСоюзу та обласні і окружні організатори.

3. Перестати говорити, а приступити негайно до купна чи будови централі УНСоюзу. Гренд Стріт в Джерзі Сіті відступити фабриці мила „Колґейт". Місце на Монтґомері і Грін Евеню за мале, за дороге і не дає місця для паркування, а в додатку не є певним, як буде виглядати та дільниця міста, для якої ще саме місто не має відповідного „зонінґу". А чекати не можна, бо на Гренд Стріт нема де розвивати і змеханізувати діловодства і праці. Немає чого довше думати і чекати. Як в Джерзі Сіті немає місця, — треба йти деінде.

Я годжуся зі заст. гол. предсідника Степаном Куропасем, що УНСоюз має найкраще місце для Головної Канцелярії в Кергонксон на Союзівці, де є відповідна площа під будову і там дешевше можна влаштуватися. Наші аґенди зростають, архіви множаться, діловодство з браку машин є повільне. Все те може поправити Союзівка. Там теж можна збудувати мешкальні доми для працівників УНСоюзу, або, в порозумінню з приватними контракторами, про такі доми подбати. В горах Кетскіл є здорово мешкати, і до того теперішній „тренд" є велика мандрівка з міст на села і місточка.

Величезна асекураційна Компанія „Оллстейт" купила 180 акрову фарму 30 миль від Шикаґа і збудувала там собі Центральний Офіс на цілу Америку. Ми це можемо зробити в Кергонксон. Нам піде назустріч пошта, місто, повіт і федеральний уряд, бо УНСоюз збудує або причиниться до будови великої української колонії, яка буде притягати старших і молодь. Можемо створити свій архів, музей, цвинтар, ґольфову площу, спортовий майдан, а церква вже є в стадії організації.

4. На середньому заході, в районі Шикаґа і в Канаді і в районі Торонта слід подбати про малі „союзівки", які були б положені близько тих міст і могли б служити громаді в кожному сезоні року. Спортові змагання, весілля, хрестини, забави, клюби молоді, клюби жінок, вишкільні курси, зимові спортові ігрища, традиційні свята, і інші імпрези доповнять вакаційний відпочинковий період батьків і дітей. Такі центри скріплюють нашу громаду і УНСоюз і високо підіймуть його престиж.

Звіт головного контролера Івана Геврика

Мені, як головному контролерові УНСоюзу приходиться вже вдруге звітувати на наших річних нарадах Гол. Уряду. Поза працею головного контролера я виконую в УНСоюзі більше функцій: я є секретарем 445 Відділу, організатором на Манітобу, головою Обласного Комітету Відділів УНСоюзу Західної Канади і представником УНСоюзу в Президіяльній Раді КУК.

Минулого року ми відзначили 50-ліття існування УНСоюзу в Канаді ювілейним концертом у Вінніпеґу в неділю дня 9 квітня 1967 р. В концерті взяв участь відомий артист Василь Шуст з Ню Йорку, Студентський хор при Манітобському Університеті, Танцювальна група „Русалка" Філії УНО і Діточий хор Рідної Школи, Філії УНО. Святочну доповідь виголосив заст. гол. предсідника Володимир Сохан, який рівнож передав привіт від Директора Канадійської Канцелярії, Богдана Зорича. Треба при цьому згадати, що почесний Комітет очолювали такі особи: о. д-р В. Кушнір, о. Архимандрит И. Скакальський, сен. Павло Юзик, адв. Марія Ваврикова, пані І. Мартинець, пані О. Фуґа, проф. Я. Рудницький і маестро Л. Молодожанин. Концерт пройшов з великим успіхом, велика авдиторія УНО була виповнена. Ювілейний Діловий Комітет очолював я, як голова Округи Заходу Канади.

Вслід за тим прийшло до великого пожвавлення акції наших провідних союзовців та до успішної членської кампанії. В ній приєднано рекордове число нових членів. Зорганізовано в Канаді 980 нових членів на 2,500,000.00 долярів забезпеченевої суми і близько 500 членів кінцевої білянсової надвишки, що становить понад 40 відсотків здобутку цілого УНС за 1967 рік. При цьому слід підкреслити організаційну працю членів головного Уряду з Канади — Б. Зорича, В. Дідюка, Д. Попадинця та таких секретарів як С. Куца, В. Шаран, Я. і А. Бурії, В. Пінковський, Є. Омельченко, М. Хома і ряд других, що причинилися до скріплення УНСоюзу в 1967 році в Канаді.

З моєї праці за останній рік хочу згадати, що я приєднав в 1967 р. 68 членів, а 3 допоміг, що допомогло нашому 445 Відділові зайняти шосте місце серед найбільше успішних Відділів в членській кампанії цілого УНС. Треба при цьому згадати, що в моїй праці помагали мені члени нашого Відділу, а особливо п. І. Шкварчук.

Літом я зорганізував пікнік для союзівців Манітоби, який відбувся на оселі УНО „Русалка". На пікніку були роздані дарунки дітям, як також відбувся відбиванковий турнір між дружинами УНС, УНО і МУНО. Дружина УНС виступила у власних строях з союзовими емблемами. Старшим гостям ми роздавали літературу про діяльність та користі з членства в УНСоюзі.

З нагоди відвідин заст. гол. предсідника та голови Канадійської Канцелярії В. Зорича в часі його подорожі по західній Канаді я скликав наради округи заходу Канади, а в його поворотній дорозі улаштував зустріч з членством.

На пластовому ярмарку я роздав літературу про УНС, щоб поінформувати найширші круги громадянства про працю і значіння УНСоюзу для українців. Я написав статтю про УНСоюз до журналу „Самодопомога", який видає Кредитова Спілка „Карпатія" у Вінніпеґу. Я заступав УНСоюз на різних імпрезах. Брав участь в прийнятті в честь Митрополита Максима Германюка, був в громадському комітеті для відзначення 75-ліття та 50-ліття священства нашого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого; брав участь в бенкеті, дохід з якого був призначений на Католицький Університет у Римі. Крім цього я брав участь в ряді різних організаційних імпрез нашого міста Вінніпеґу. Крім союзової праці, якій присвячую дуже багато часу, працюю також у багатьох організаціях на терені Вінніпеґу і поза ним, займаючи в них менші та більші пости.

В цьогорічній моїй другій перевірці діловодства Рекордового Відділу, яким керує заст. головного предсідника В. Сохан і Організаційного, яким керує головний секретар д-р Я. Падох, я мав змогу запізнатися докладніше з поодинокими ділянками праці обох відділів. Точний звіт з моєї перевірки рекордового і організаційного відділів та Канадійської Канцелярії я передав голові Контрольної Комісії, який буде здавати загальний звіт, — все ж таки хочу в своєму звіті заторкнути деякі справи.

Перевірку Рекордового Відділу почав я від оформлення нових аплікацій, виписуванням картотек членів, друком виказів і виготовлювання нових грамот. Опісля докладно пройшов я всі ділянки рекордового відділу, включно до широкої кореспонденції з відділами. Так я мав нагоду ствердити, що праця Рекордового відділу ведена фахово і продуктивно, мимо того, що Рекордовий відділ все ще не має повного складу службовців. Тут треба ствердити, що брак місця-тіснота утруднює працю. Належить висловити признання заст. гол. предсідника В. Сохановi за справне ведення Рекордового Відділу. При цій нагоді дозволю собі пригадати потребу набуття нового приміщення. При перевірці Рекордового Відділу я мав нагоду ствердити, що контролери Фірми Ернест і Ернест витрачують багато часу на перевірку понад тисячі аплікацій (кожного року інших груп відділів) та вслід за цим на перевірку картотеки тих членів, їхніх картотек IBM, виказів цих відділів та інших документів. Ці щорічні перевірки виказали, що всі ці праці виконані дуже точно і старанно, так що такі перевірки, на мою думку, виявилися непотрібними і коштовними. Тому пропоную, щоб ми звузили засяг контролі Фірми Ернест і Ернест до більше важних для нас ділянок діловодства Головної Канцелярії і Союзівки, виключаючи такі розтягнені і коштовні перевірки як оформлення членів.

Відносно Організаційного відділу, я перевірив організаційні і статистичні картотеки організаторів, відділів та Округ, також листування з ними і знайшов все в найкращому порядку. Розбудована система картотек, доповнювана кожного місяця, дає чистий образ організаційного стану УНСоюзу та всіх змін, що в ньому проходять. Закінчуючи огляд перевірки Організаційного відділу, та маючи на увазі, що з кожним днем, місяцем і роком зростає конкуренція добре вишколених асекураційних агентів та чимраз трудніше серед українського громадянства організувати членів, пропоную на майбутнє:

1. Збільшити старання щодо вишколу якнайбільшого числа союзових секретарів і організаторів, примушувати їх брати участь у вишкільних курсах на Союзівці і по Округах.

2. Значно збільшити число обласних і постійних організаторів.

3. Збільшити персонал Організаційного відділу.

4. Збільшити активність Окружних Комітетів та допомагати їм фінансово.

(Продовження в наступному числі)

Ню Йорк потребує репрезентаційного Українського Народного Дому

Ню Йорк. — Вже від кількох років ведеться, головно на форені Дирекції Українського Народного Дому в Ню Йорку, але й також в Управах різних центральних наших установ — дискусія на тему конечности нового великого й репрезентаційного Народного Дому. Річ у тім, що теперішній Український Народний Дім, колишній Стайвезант Касіно при 142 Другій Евеню, який, зрештою віддав і далі віддає українській громаді величезні послуги — головно українській молоді, — своїми розмірами і своїм станом, що вимагає щораз дальших дорогих ремонтів, вже не відповідає сучасними завданням. Обидві залі Народного Дому замалі на балі й вечерниці, зросли теж вимоги українських заможніших громадян щодо вигід, потрібних для весільних прийнять чи інших бенкетів. Таким чином щороку кільканадесять тисяч долярів відпливають до кишень великих готелів і ресторанів, де відбуваються українські балі, вечерниці конвенції, бенкети, весілля, не кажучи вже про концерти й театральні вистави, що здебільша користають із дешевших шкільних авдиторій.

Створилось заворожене коло: теперішній Український Народний Дім замалий для української громади в цій метрополії світу, але й він тратить клієнтелю, що йде до чужих домівок, і тому бореться з фінансовими трудноцами. З другого боку — ці фінансові труднощі внеможливлюють таку перебудову Народного Дому, яка могла б бодай приблизно відповісти новим вимогам. Наче автоматично виринула думка — на місці сполучених трьох будинків, що є тепер власністю Пласту (наріжний будинок 9-та вуця і Друга Евеню) і два будинки УНДому 142 і 144 на Другій Евеню, здвигнути новий репрезентаційний будинок.

Однак з цією проблемою пов'язані різні турботливі сумніви та можливості. Чи старатися за федеральний або стейтовий кредити, чи будувати новий дім власними українськими засобами? Чи будувати виключно тільки Народний Дім для наших установ, маючи на увазі потребу бодай одної великої залі, яку можна би „поменшувати" й „більшити", чи сполучити ту ідею з концепцією кооперативного хмародеру, з приватними помешканнями на вищих поверхах та з двома-трьома поверхами, відведеними на домівки різним нашим установам і організаціям та на велику залю?! Далі: чи залишитися на тому саму місці і ставити такий новий великий будинок на місці існуючих 3-ох будинків, чи продати ту посілість і шукати нового місця? „За" залишенням на тому місці промовляє факт, що це все ще центр українського життя в Ню Йорку, головно у зв'язку з існуванням на вулицях 6-ій і 7-ій школи і церкви св. Юра та різних крамниць, книгарень, м'ясерень, харчівень і т. д. „Проти" залишення на тому місці говорить зміна тієї дільниці на гірше, відколи вона стала неначе центром „гіппісів" і „бітніків" Ню Йорку, погіршення чистоти вулиць та зменшеною їх безпекою.

Остані Загальні Збори уділовців Українського Народного Дому обрали для цієї справ окрему Комісію у такому складі: інж. А. Сумик, олова Дирекції УНДому, інж. Лепаклюк, д-р Я. Падох, д-р Р. Осінчук, Р. Гриців, Б. Бідяк, М. Саляк та адв. Ст. Ярема. З ініціятиви тієї Комісії відбулася 1 липня ц. р. в УНДомі нарада запрошених представників різних наших установ і організацій. Приявними були п. А. Сумик, адв. Ст. Ярема і Р. Гриців від Дирекції Українського Народного Дому, адв. Р. Гутлевич і пані К. Петлешок від Комітету Об'єднаних організацій м. Ню Йорку, мгр. І. Базарко від Українського Конгресового Комітету, ред. Іван Кедрин від НТШ, д-р Я. Падох від Пластової Фундації, І. Юзькевич від СУМА, М. Салдан від кредитівки Самопоміч, п. Бідюк від хору „Думка" і п. Колос від „Просвіти". Нарадою проводив інж. Сумик, секретарював М. Салдан. Після переведення дискусії, в якій забирали голос майже всі приявні, рішено покликати дві Комісії для росліду суто-фахових справ - фінансових і технічно - будівельних. До Фінансової Комісії, яка має перевіряти можливості й умовини кредитів та власних фондів, отриманих від УНДому й різних установ та організацій, що проєктують купно власних домів та приєднались би до будови репрезентаційного УНДому, де дістали б власні обширні домівки, увійшли адвокати Я. Падох, Ст. Ярема і Флис. До технічної Комісії обрано інженерів А. Сумика, М. Лепкалюка і п. М. Салдана. Адвокат Р. Гуглевич доповнив ту Комісію з вибору з минулого року.

Всі приявні без вийнятку відкинули, як річ недискусійну, відречення взагалі від усякого Українського Народного Дому, — цієї справи не було навіть на денному порядку. Всі одностайно підтримували дуку про здобуття нового репрезентаційного Народного Дому, який зосередив би розпорошені тепер по різних недостатніх власних домівках. Висловлено переконання, що коли тепер ще які наші установи, як УККА й НТШ чи Пласт, наставлені на здобуття власних гарних домів, то вони приступлять своїми фондами до будови спільного репрезентаційного будинку, якщо тільки цей проєкт прийматиме вже реальні обриси. Тому, що репрезентаційний Український Народний Дім в Ню Йорку є справою всієї української громади — то варто, щоб цією справою дійсно ближче зацікавились всі установи й організації в Ню Йорку та що, може, відгукнулись би окремі заможні особи головно професіоналісти, зацікавлені або в кооперативному помешкані або в отриманні в УНДомі доброї домівки на свої канцелярії.

М. С.

ЦІКАВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ д-ра Г. ЛУЖНИЦЬКОГО

Філядельфія. — У статті під наг. „Дзяди" Адама Міцкевича і о. Іван Горбацевич", опублікований в „Америці" з 28 чрвня, д-р Григорій Лужницький стверджує, що прототипом одного з героїв п'єси „Дзяди" був український греко-католицький священик о. Іван Горбацевич. Стара священича родина Горбацевичів не скорилась москалям і не зріклась своєї віри, за що її переслідували осковські окупанти. Великий польський поет патріот товаришував з о. І. Горбацевичем і увіковічнив його шляхетний образ у „Дзядах", які мало не викликали національної революції цього року в знову окупованій Польщі.

19 Зустріч українців Америки і Канади

Вже від 18 років влаштовувані щороку зустрічі українців Америки і Канади ввійшли в традицію і користуються великою популярністю серед українців північно-американського континенту. Кожна з них присвячується певній знаменній історичній даті, що припадає на даний рік і, нав'язуючи до неї, зібрані українці маніфестують свою солідарність та духову єдність з нескореним рідним народом і вимагають для нього волі та самостійности.

Цьогорічна, 19-тя з черги Зустріч відбулась 6 і 7 липня на сумівській оселі біля Гармінґтону, Огайо. Діловий Комітет Зустрічі, складений з визначних діячів різних ділянок українського національного життя стейту Огайо під проводом голови клівлендського відділу ООЧСУ молодого невтомного Лева Кусяки склав програму зустрічі і завершив підготовчі праці для прийняття численних гостей.

Зустріч відбулась під гаслом „В обороні нескорених" і з нагоди 30-ліття смерти полковника Євгена Коновальця. Головну промову виголосив член Головної Управи ООЧСУ д-р Петро Мірчук.

Від стейту Огайо склав привіт п. Доналд Лукенс. Конгресмен цього ж стейту Джеймс Селебрізі, одружений з українкою Дарією Юркевич, закінчив свій виступ словами „Слава Україні!" Виступали, крім того, голова міської ради Клівленду Джеймс Стенток, в імені посадника міста радник Іван Білинський, директор Американського Комітету Національностей повіту Каягога Реймонд Кудукіс, керівник телевізійної програми у Вашинґтоні Ґейтауер, в імені стейтового секретаря Огайо Джеймс Пітро. Наспіло багато письмових привітів від губернаторів різних стейтів.

З усними привітами виступили також голова ГУ ООЧСУ мгр Іван Винник і голова ЛВУ Роман Малащук.

У мистецькій частині брали участь відомі на американському і канадійському терені молодечий хор „Діброва" і духова оркестра „Батурин" Осередку СУМ у Торонто під керівництвом Василя Кардаша. Відбувся також спільний виступ танцювальних ансамблів Спілки Української Молоді Стейту Огайо під управою Віктора Богуславського і вільноручні вправи сумівців Огайо.

У суботу 6 липня проведено конференцію жіноцтва ООЧСУ і ЛВУ та велику забаву-зустріч під звуки відомої оркестри з участю квінтету сумівок з Клівленду і Парми. Аранжером був артист Володимир Довгалюк - Гриць Зозуля з Торонта. Забава відбулася в шкільній залі при церкві св. Иосафата на Пармі.

Українці Америки і Канади мали змогу в ці два дні стрінутися з давно небаченими приятелями і знайомими.

На Зустрічі було понад три тисячі людей, що з'їхалися з Ню Йорку, Філядельфії, Шікаго, Дітройту, Ню Джерзі та різних міст Огайо, а також з Торонта, Сейнт Кетерінс та інших міст Канади.

Проф. Юрій Григоріїв

До 25-річчя Першої Української Дивізії „Галичина"

Двадцять п'ять років тому в розпалі 2-ої світової війни український народ вирішив сказати своє збройне слово на злитих нашою і ворожою кров'ю землях України. Двома шляхами ми вхопили за зброю. Минулого року ми святкували 25-річчя створення Української Повстанської Армії, цього ж року святкуємо Срібний Ювілей модерних, реґулярних збройних сил України у формі 1-ої Української Дивізії „Галичина", що стала пізніше основою Української Національної Армії. Всі знаємо історичні події воєнних років і повоєнного „миру". Не воякове діло арґументувати політичність і доцільність національних рішень, але наше, вояцьке діло брати зброю до рук завжди, коли приходить історична нагода, бо тільки і тільки зброя дасть нам змогу перемогти у боротьбі за волю України.

Ми святкуємо цей Срібний Ювілей для наших дітей, для майбутніх поколінь. Котре з них увінчає боротьбу нашого народу перемогою — ми не знаємо, але знаємо одну, велику правду: не будь збройного виступу наших батьків, на було б нашого, а не будь нашого — не воювали наші діти, — і не було б вільної України. В тому весь зміст нашої історії, історії поневоленого, але не зламаного народу.

Залишіть на боці дрібні суперечки, розходження З'єднаймось цього року всі, без вийнятку в респекті перед тлінними останками Тих, що впали на полях боїв і з звеличанні чину української зброї, що принесе нам вимріяну Волю.

Стрільці, підстаршини і старшини 1-ої Української Дивізії „Галичини".

Цінні матеріяли про творчість І. Киріяка

Коли віддаляємось від людей і подій, які бачимо вже з історичної перспективи, вони в просторі часу одержують дещо інший кольорит, сказав д-р М. Г. Марунчак в доповіді на сесії УВАН 9 червня у Вінніпеґу, присвяченій Іллі Киріякові, найбільшому українському новелістові Канади. Зокрема, продовжав доповідач, коли розкопаємо інтимну кореспонденцію людини, якою ми цікавимося, одержуємо повну особливість письменника.

По цій лінії доповідач дав багато цікавого матеріялу про Іллю Киріяка. Він зібрав цінне листування І. Киріяка з його друзями, як теж роздобув його „спомини" та багато дечого з його ранньої творчости, яка датується роком 1912. Цей матеріял — це цінний причинок до вивчення постаті - самотника, складної душі Киріяка, автора тритомової повісти „Сини землі".

Аналізу твору „Сини землі на згаданій сесії зробив д-р М. Мандрика, який прирівняв твір „Сини зимлі" до таких творів як „Війна і мир" та повістей І. Нечуя-Левицького, П. Мирного, О. Кобилянської та інших визначних повістярів. Після появи „Синів землі" було багато несправедливої і непристойної критики Киріякового твору. Щойно такі фахівці, як В. Кірконнелл та Л. Білецький, дали належну оцінку „Синам землі".

Після доповідей розвинулася цікава дискусія, в якій приймали участь: мґр М. Залозецький, С. Мухин, К. Продан, п-і Оброца та ін.

Немає сумніву, що побажаним було б, щоб нові матеріяли, які дають повніший образ творчости І. Киріяка та його психологічного „я" були надруковані, якнайскоріше для дальшого вивчення автора та його творчости.

Союзовець кандидатом на радного Дітройту

Дітройт (А. П.). — Між іменами 47 кандидатів на радного міста Дітройту для обсадження 2-ох опорожнених місць в Міській Раді на однорічну каденцію, знаходиться ім'я українця, члена 75 відділу УНС, п. Івана Бека, брата радної Марусі Бек.

Шанси на вибір українського кандидата добрі, бо він був незвичайно активним на американському політичному полі протягом останніх 35 років та знаний великому кругові людей. Займаючи різні посади в повітовому уряді, а головно як член стейтової леґіслятури, своїми турботами для других здобув собі незвичайну пошану та багато прихильників.

Треба сподіватись, що українська дітройтська громада ентузіястично піддержить українського кандидата, який прислужився багато для української справи. Варто відмітити, що п. Іван Бек був правдоподібно одиноким американцем - добровольцем в УГА, через що майже не втратив своє американське горожанство.

В Гюстон, Тексас, постав новий Відділ УНС

Джерзі Сіти. — З Головної Канцелярії Українського Народного Союзу повідомляють, що в Гюстоні, тексаського стейту, постав новий Відділ УНСоюзу, який зорганізував уже значну частину невеликої місцевої української громади та почав живу діяльність. Відділ, який одержав число 28, очолила пані Стефанія Іськів, а його секретарем та дійсним керівником союзової діяльности Відділу, є п. Віктор Балко, голова місцевого Відділу УККА, який найбільше причинився до організації Відділу. При заснуванні Відділу допомагав головний радний УНСоюзу п. Дмитро Попадинець, а в загальній підготові нової установи були активні також п. Степан Кіхтан та раніше проф. місцевого Райс Університету Олег Федишин. Касиром Відділу обрано п. Юрія Горана, заступником секретаря п. Мирона Балабана, а головою Контрольної Комісії обрано п. Стефанію Котт. Організатори та урядовці Відділу будуть пропонувати всім місцевим українцям забезпечитися в УНСоюзі та стати членами його Відділу в переконанні, що, маючи власну забезпеченеву установу, місцеві українські громадяни будуть в ній шукати конечне життєве забезпечення, застосовуючи в житті всіми визнану засаду „свій до свого".

МОЛОДА ПАРА

Анна Кулицька

Юра Гарасимович

В суботу, 15-го червня в церкві Успення Божої Матері в Монтреалі - Роземонті, відбулося вінчання молодої пари: Анни Кулицької, абсольвентки фармації Монтреальського Університету і Юри Гарасимовича, Бі Ей студента дентистики університету Мек Гіл.

Молодята, діяльні члени Відділу СУМ в Монтреалі, є дітьми Йосифа і Марії Кулицьких та Стефана і Стефанії Гарасимовичів. Тайну супружества уділив о. Ярослав Гайманович, а весільне прийняття відбулося в залі православного Собору св. Софії. Прийняттям проводив староста п. Іван Коваль.

Ню Йорк, Н. Й.

МАТУРА В ШКОЛІ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТОВАРИСТВА „САМОПОМІЧ"

В днях 20 і 21 червня відбувся в школі українознавства Т-ва Самопоміч в Ню Йорку усний кінцевий іспит (матура), до якого зголосилися 12 абсольвентів цієї школи.

Іспит перевела комісія під проводом делеґата Шкільної Ради УКК проф. д-ра Костя Кисілевського.

Іспит склали: Артимишин Володимир, Гаврилюк Михайло, Івасиків Юрко, Лозинська Ляриса (з відзначенням), Макарушка Оксана, Мотиль Марія (з відзн.), Ортинська Анна (з відзн.), Островська Аніта (з відзн.), Семенюк Христина (з відзначенням), Тимочко Христина, Фанок Анна і Цегельська Меланія.

Щиро вітаємо цих інтеліґентних, ідейних молодих українських патріотів і бажаємо їм подібних успіхів в їх дальших студіях.

Українська громада вірить, що вони незадовго не тільки поповнять її ряди, але й переберуть на свої молоді плечі ввесь тягар громадської праці і закріплять та помножуть наші дотеперішні здобутки.

П'ять інших абсольвентів цієї школи не могли ізза різних, від них незалежних, поважних причин зголоситися до іспиту. Вони будуть мати нагоду зробити це в осінньому терміні.

Батько

У школах України змушені вивчати „діяльність" московських царів

Київ. — Багато читачів „Літературної України" та ін. газет вже не раз ставили вимогу, щоб видавництво „Радянська школа" почало випускати книжки на тему світової літератури, в перекладах українською мовою. Досі немає навіть шкільних підручників - хрестоматій, хоча є чимало перекладів на українську мову із світових письменників - клясиків, починаючи з Гомера. В. „Літературній Україні" з 2-го липня, обмірковуючи цю справу, один із авторів несамохіть виявив, що в школах України учні змушені вивчати „історію діяльности" деяких московських царів, дарма що червона Москва нібито заперечує царизм: „Якщо людина входить у життя, не знаючи, що здобуло людство за багатовікову історію, то людина ця неповноцінна. Ми ж не маємо права виховувати невігласів. Передумови в нас є всі: є кадри, є переклади, й кошти. Навіть кількість годин можна знайти, якщо добре обмізкувати, чи обов'язково нам вивчати, приміром, деякі „деянія" кількох царів." Підносяться пропозиції, щоб у школах, замість витрачати години на вивчення „діяльности" російських царів — вивчати історію світової літератури.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 20

А. Кецко, Рочестер	$ 10.00	Е. Лозиницький, Вест Гейвен	2.00
Курси Українознавства ім. Ю. Липи, Торонто	10.00	Ю. Навроцький, Квінс Віллидж	2.00
З похорону бл. п. Олекси Зітинюка	10.00	В. Овсяник, Бріджпорт	2.00
М. Різник, Шикаґо	10.00	І. Пиндус, Сиракюз	2.00
М. і Б. Юркевич, Толідо	9.00	В. Прокопик, Янґставн	2.00
Д-р П. Гарасимів, Річмонд	8.00	Т. Рябець, Нюарк	2.00
М. Чухновський, Віндзор	8.00	В. Станько, Шикаґо	2.00
Дитяча Світличка, при ОЖЛВУ — Етобіко	6.00	Д. Стельмах, Шикаґо	2.00
		Т. Тещук, Філядельфія	2.00
А. Олексіїв, Шикаґо	5.00	М. Данчук, Випані	1.50
Д-р С. Павлинський, Шикаґо	5.00	В. Веселий, Гартфорд	1.30
		О. Дмитріюк, Боффало	1.10
О. Касюхнич, Ванкувер	4.00	М. Бідюк, Дітройт	1.00
І. Окаль, Йонкерс	4.00	А. Боднар, Сиракюз	1.00
Я. Базиляк, Бронкс	3.00	Д. Висоцький, Флашінґ	1.00
І. Ващук, Дірборн	3.00	І. Дзидик, Ютика	1.00
Г. Вовк, Монтґомері	3.00	Т. Загаєвич, Клівленд	1.00
А. Волосенко, Лонґ Айленд Сіті	3.00	М. Куликовський, Бентон Гарбор	1.00
А. Запарапюк, Клівленд	3.00	І. І. Курпель Оклагома С.	1.00
А. Казмар, Філядельфія	3.00	М. Лабяк, Йонкерс	1.00
Ю. Кононів, Ірвінґтон	3.00	М. Мостовий, Торонто	1.00
Л. Ломиш, Данкірк	3.00	Б. Попович, Лейквуд	1.00
П. Машталяр, Варвік	3.00	В. Поцілуйко, Дітройт	1.00
Е. Парніцький, Джерзі С.	3.00	В. Романцьо, Бруклин	1.00
В. Пастушак, Честер	3.00	В. Савка, Гетфілд	1.00
В. Трубич, Ріджвуд	3.00	Е. Скоцко, Сілвер Спрінґ	1.00
Проф. М. Цяпка, Нюарк	3.00	Е. Турянський, Воррен	1.00
К. Гупало, Монтвейл	2.00	М. Чатирка, Коллінґсвуд	1.00
О. Іванів, Рослин	2.00	Т. Чофай, Олд Фордж	1.00
В. Заіко, Геммонд	2.00	І. Шкірка, Гартфорд	1.00
М. Казимирів Ель Пасо	2.00	І. Шостак, Шикаґо	1.00
Н. Куцик, Лакпорт	2.00		

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАПОВІДНИКА ІМЕНИ БЕРІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

мріяного віками соціялістичного суспільства".

— Коли людину судять за „опасний образ мыслей";
— коли інакомислячих перевиховують голодом в карцерах;
— коли художникові наказують, якою фарбою він повинен малювати;
— коли Декларація прав людини ООН вважається крамольним документом, хоча вона й ратифікована урядом;
— коли українську мову на Україні безкарно називають „бандеровскым языком" офіційні особи;
— коли людей, що борються проти шовіністичного засилля на Україні, кидають за грати, в той час як світ пережива епоху національних відроджень —
— все це — компрометація держави, що допускає такі явища.

І вершина її — панування беріївських нащадків над духовним життям суспільства. Жалюгідне суспільство, в якому філософські проблеми вирішуються каральними органами за колючим дротом.

Злочин є злочин, і за ним невідступно ходить розплата. За розстріляних і умертвлених голодом доведеться відповідати, згідно з конституцією, яка колись все таки стане законом. І за робота, який вміє спокійно проколоти пікою людину, теж доведеться відповідати — тому, хто обікрав його душу, хто виссав з нього людину.

Правда має довгі руки!

15 квітня 1967 року

(Кінець)

Праця
HELP WANTED MALE

AUTO BODY MEN
AUTO BODY
ASSEMBLERS
Тільки з повним досвідом. Висока платня. Платні вакації.
Тел.: (212) NE 9-4700

CAREER OPPORTUNITY
We are a growing graphi-arts Company, looking for a young man over 21 who is mechanically inclined who is willing to start at the bottom & grow with us. We offer good starting salary. Interesting working condition. For personel interview, please call (201) 661-2988.

SILVER POLISHER
Manhattan Vicinity. Повний час, побаж. з досвідом, але неконечно. Навчимо при Flat & Hollow merchandise.
Тел.: PL 3-0111, Ext. 253
Mr. Smith

IMMEDIATE OPENINGS
for 2 first class
MAINTENANCE MECHANICS
We have 3 first class mechanics who earn $3.60 per hour or more plus company paid: — vacations, holiday pay, pension plan & other good Co. benefits. & many other fringe benefits. Apply at Main Office
My Bread Baking Company
229 Coffin Avenue
New Bedford, Mass.
"We are an Equal Opportunity Employer"

FITTERS — WELDERS HELPERS
Plate and structual fabrication, hourly rate, overtime, benefits, steady employment.
National Steel Fabricators Inc.
9416 Richmond Avenue
Off E. 93, N. of Harvard
Cleveland, Ohio

FIREMAN
Must have Black Seal license in charge. Cleaver Brooks fully automatic boiler. Rotating shift excellent working conditions liberal fringe benefits.
Interstate Container Corp.
405 Kingsland Avenue
Harrison, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

MAINTENANCE MECHANICS
Mainte'ce Mechan's
For miniature lamp making machinery. Sealex Mount, etc. Good growth company. Excellent benefits: paid hospitalization, medical pension group insurance, etc. Apply
Hudson Lamp Co.
526 Elm St., Kearny, N.J.
(201) 997-1850

WRITER—ANALYST
International Broadcaster seeks a policy advisor for assignment in Munich, Germany who has a Soviet area studies background with a fluent knowledge of the Ukrainian and/or Belorussian languages in addition to Russian. Base salary is approximately $8,000 plus overseas benefits. Such as post allowance. Housing etc. Liberal fringe benefits. Send complete resume to
Box B-27, Room 915
350 Fifth Avenue N.Y.C.

DENTAL TECHNICIAN
Capable in all phases of seramco metal work, in our fast growing Ceramco Dept.
Capable steel finishers
Also **Denture Man**, all phases **Finishers, Set-up-man, Polishers Opport. Unlimited. Steady.** Congenial surroundings. Air conditioned working area. Fringe benefits. Our employees are aware of this Ad.
Apply immediately
Allied Churgin Labs
155 Clinton Ave., Newark, N.J.
Telef.: (201) 623-2353

2 ПЕКАРІ
DONUTS & MUFFINS
На кілька годин або повний час. Постійна праця, доскон. умовини праці.
J.D.R. Rest Inc.
1319 Avenue J
Brooklyn, N.Y.

MACHINISTS
TOOL MAKERS
SET-UP MEN
MACHINE OPERATORS
Wanted by small rapidly growing organization. Top salaries paid. Reply to:
Modern Products Corp.
U.S. Highway 130 P.O. Box 117
Roebling, N.J. or call
(609) 499-2551

Праця
HELP WANTED MALE

UPHOLSTERERS
Top quality workmanship required. Nice working conditions. Steady jobs. Benefits. Small village. Rural county. Excellent opportunity for right men. Write or call
Scholet Furniture
12 Division Street
Cobleskill, N.Y.
(518) 234-3881

POLISHERS
Coloring. Experienced on silver plate. Good pay. Steady. Nice working conditions. Apply
Sheffield Silver Co.
17 Crosby St. N.Y.C.
226-3688

КУХАР
до німецького ресторану. 5½ днів, платні вакації, початкова платня $750 на місяць з кімнатою і харчами. Пишіть, голосіться або телеф.
Old Mill Inn
P.O. Box 3
Spring Lake Heights, N.J.
(201) 449-5370

CABINET MAKERS
Cabinet shop. Machine hand table saw & shaper. Experiens. Must read full size drawings.
F & D trains close by. Good pay. Steady. Good working conditions.
Tel.: (212) UL 2-5959

TOOL-MAKER
Досвід при Jig and Fixture Work. Всі бенефіти вкл. овертайми.
Newark Special Tool Co.
97 Street Francis Street
Newark, New Jersey
201 622-6542 or 201 622-6589

ДОЯР
Постійна праця. Добра платня. Дім + удогіднення, добрі умовини праці. Телеф.
Sayre Baldwin Dairy
P.O. Box AF
Brigehampton, L.I., N.Y.
Tel.: (516) 537-0680

Праця
FEMALE

ПОШУКУЄМО
ЖІНКУ-УКРАЇНКУ
до опіки над трьома дівчатками (дві у шкільному віці). Власна кімната, харч. Для домовлення просимо телефонувати щодня між 8 та 10 год. вечора на число: (212) 642-2705.
Woodhaven, L.I., N.Y.

Пошукується до праці (чищення)
ЧОЛОВІКА і ЖІНКИ
Робота вечерами. В школі Купер Юньон. Голоситись до супера Сутули, або в Сурмі, 11 Іст 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

ПОТРІБНО
МЕДИЧНОЇ АСИСТЕНТКИ
Знання машинописання й української мови. Голоситись:
(212) GR 3-1670, N.Y.C.

GENERAL FACTORY HELP
Steady job, good salary, fringe benefits. Three shifts - 5-6 day week.
IMCO CONTAINER CO.
1335 W. Front Street
Plainfield, N.J.
Apply Personnel Office

ПОКОЇВКА
Жінка в зрілому віці (40), власна кімната, T.V., 6 днів, діти, платня $50.00.
Тел.: (201) DA 7-6120

CASEWORKERS
M.S.W.
PART or FULL TIME
For individual group.
Conselling of unwed mothers in Maternity Home on Staten Island.
Call Mr. Schoenberg 9-5
TR 6-3050

ОПЕРЕЙТОРКИ
на SINGER МАШИНАХ.
Шиття подушок. Постійна праця, юнійна фабрика. Досвід, полож. в Ridgewood, Maspeth Area. Праця у вашому сусідстві. Щадите час і видатки на доїзд, бл. Canarsie line.
Call Steve — 967-8000.

RN's & LP's GERIATRIC
Home for aged infirmary. Meals, holiday, sick time, Blue Cross. Live in available. Write or call
Baptist Home of Brooklyn
665 Greene Avenue
Brooklyn, N.Y. 11221
Tel.: (212) 452-2132

Праця
MALE & FEMALE

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
машин до шиття. Досвідчені, заробок від $150-$200 тижнево. Платні свята, вакації + **уділ в поділі зисків.** Сукні, спортовий одяг, мужеські і жіночі плащі і костюми, доцевики — з досвідом мають першенство. Постійна праця цілий рік + овертайми. Вільні місця для термінаторів.
Passaic Apparel Industries, Inc.
82-128 Dayton Avenue
Passaic, N.J. Botany Mills Bldg.
4 пов. 6 A Тел. 201 777-3990

HELP WANTED MALE

Announcement of Vacancy in the Office of SUPERINTENDENT OF SCHOOLS

The Board of Education of the Utica City School District announces a vacancy in the position of Superintendent of Schools.

The Board plans to carry out its selection process for a new appointee takeing office September 1, 1968 or earlier if possible.

The Board will offer a three-year contract with the starting salary open, depending upon the qualifications of the successful candidate.

College Placement Bureaus are invited to recommend up to three candidates and to instruct those candidates to submit letters of recommendation.

Credentials and applications should be in the hands of the Board not later than July 22, 1968.

The Board prefers to receive nominations from collegiate placement bureaus; however, individual applications will be accepted. Qualified personnel presently employed by the District may submit an application for the position.

Candidates should not make personal contact with the Board of Education or the screening committee, unless requested to do so.

All inquiries, letters of application, and placement credentials should be sent to:
WILLIAM J. LOFTIS, Clerk
Board of Education
Utica City School District
13 Elizabeth Street
Utica, New York
Area Code 315, Phone 735-8311, Ext. 45

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ПЕРВОЄРАРХА

З нагоди відвідин Його Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа Сліпого в Філядельфійській Архиєпархії напевно схочемо виявити нашу щедрість і зложити пожертву також поза збіркою у церкві, окремо від себе особисто, на собор св. Софії і на Український Католицький Університет св. Климента в Римі. А що всі ці пожертви будуть безпосередньо передані Його Еміненції Кардиналові Йосифові, то треба витяти понижче зголошення і виповнити його.

ДАР ЛЮБОВИ ДЛЯ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО
GIFT FOR JOSYF CARDINAL SLIPYJ

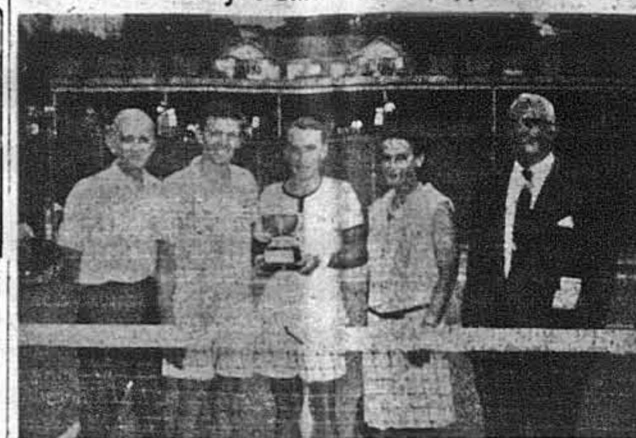
Ім'я і прізвище
Name --

Адреса
Address --

Сума
Amount $ ------------------

Виставлений чек на:
JOSYF CARDINAL SLIPYJ FUND
разом із виповненим зголошенням просимо післати на адресу:
ARCHBISHOP'S CHANCERY OFFICE
815 North Franklin Street
PHILADELPHIA, Pa. 19123

Зенон Яцків здобув першість СУАСТ-Схід і Чашу Романа Слободяна

Фіналісти тенісових змагань за першість СУАСТ-Схід в товаристві організаторів турніру та фундатора чаші для переможця. На фото (зліва): інж. Богдан Рак, Михайло Шиян (фіналіст), Зенон Яцків (першун СУАСТ), Христя Восвдка і Роман Слободян (фундатор чаші).

Союзівка, 14-го липня. — Тенісовий Турнір за індивідуальну першість Союзу Українсько-Американських Спортових Товариств — делегатури Української Спортової Централі Америки і Канади на Сході ЗСА, закінчився перемогою Зенона Яцкова над Михайлом Шияном у фінальній грі турніру з рахунком 6:4 і 6:2. Зенон Яцків здобув цією кінцевою перемогою в турнірі з участю 40 тенісистів першість СУАСТ-Схід і мандрівну Чашу Романа Слободяна, довголітнього громадського і союзового діяча, тепер почесного члена Головного Уряду УН-Союзу. В цьому тринадцятому річному турнірі СУАСТ-Схід, господарем якого був Карпатський Лещетарський Клюб з Ню Йорку, змагався цілий ряд добрих і досвідчених тенісистів, тому гри проходили, помимо спеки, на доброму рівні. Але через таку погоду і перевтому багатьома грами відпали у завзятих боях деякі добрі тенісисти, в тому й Іван Дурбак, що відмітив у заключному слові в церемонії закриття турніру провідник змагань інж. Богдан Рак. У півфінальних грах зустрілись: З. Яцків — О. Олинець (6:2, 6:2) і М. Шиян — І. Дурбак (6:4, 6:2). Цілий турнір пройшов у найкращому порядку під справним керівництвом інж. Богдана Рака і інж. Мирослава Ломаги. Крім згаданих репрезентувала КЛК також Христина Восвідка, яка взяла участь в святочному закритті турніру.

Роман Слободян, фундатор чаші, який впродовж довгих років своєї громадської і союзової праці виявився приятелем української молоді та її тіловиховання, розказав у свому слові кінцевої церемонії про розвиток українського спорту в Україні і в Америці, згадавши про осяги і участь українських спортовців в Олімпійських Ігрищах, де вони змушені здобувати медалі і славу для москаля окупанта, та пригадав про постійне сприяння молоді і спортові Українського Народного Союзу та „Союзівки". (

ВСЯЧИНА

Ворожить загибель для 10 мільйонів українців

Бриджпорт, Конн. — „Бриджпорт Сандей Повст" з 1-го липня у ворожбитській рубриці „Предсказання Крісвела" заповідає — між іншим — загибель 10 мільйонів українців від природного газу в 1987-му році. У цій ворожбі дослівно сказано: „Я заповідаю, що трагедія знову навістить українців, яких колись систематично виморювали голодом червоні володарі Кремля. Мати Природа отруїть десять мільйонів осіб смертельним газом, що продістанеться з надрів землі в рослинність. Ціле населення вимре впродовж трьох жахливих днів і трьох жахливих ночей. Похоронну службу вчинить атомова бомба, щоб позбутися трупів, бо іншого способу не буде. Ця жахлива подія станеться в липні 1987-го р."

Ліпшу долю заповідає цей же ворожбит для Вірменії: „Я заповідаю, що колись легендарна нація, Вірменія, знову оживе. Ця трагічна нація дістане нову нагоду на життя та повернеться до своєї давньої слави. Нова хвиля націоналізму знову примістить Вірменію в світових банкових колах. Це станеться в 1976 році"!

На трохи ближчу мету заповідає цей „ворожбит" деякі невигоди для Шикаґа: „Я з жалем заповідаю, що Шикаґо переміниться в гарнізонове місто під військовою владою ще в цьому році".

Ворожба для всіх: „Я заповідаю — каже Крісвелл — що новий сторож здоров'я автоматично захоронить вас перед переїданням, перекуруванням, перевправлюванням, переднедоїданням, недопиванням. Мале балянсуюче колісцятко буде заінстальоване в чолі всіх громадян Австралії на пробу, а опісля всіх громадян світу. Це не допустить до недуг, до нещасливих випадків та зробить життя вартісним. Це стане вимогою 1-го січня 1991-го року. Якщо люди самі не дбають про себе, то це мусить вчинити за них світовий уряд; пам'ятайте, що мертві громадяни є безвартісні, бо вони не платять податку". Читаючи такі ворожби, легко прийти до переконання, що з колісцятками в голові не треба ждати аж до 1991-го року; вони вже тепер у деяких головах крутяться.

Праця
MALE & FEMALE

ПОМІЧНИКИ
при Supermarket. Досвідчені або початкуючі, всі відділи, великі бенефіти. Висока платня. Пол. Бронкс і Менгетен.
Food City Markets
Голос. або тел. **CY 5-4900**
57 E. Burnside Ave., Bx, N.Y.
Між Jerome Ave. & Grand Concourse.

ОПЕРЕЙТОРИ, -КИ
Досвід при шитті накривал і драперій. Добра платня, постійна праця, бенефіти. Шити у фабриці або брати додому.
Ridgewood, New Jersey
Tel.: (201) 445-2005

Посмертні згадки

ІВАН БІЛАС, член 21-го Відділу УНС Запорозька Січ в Джансон Сіті, Н. Й., помер 6-го червня 1968 р. на 47-му р. життя. Полишив у смутку дружину Шерлі, 3 доньки, 2 синів, батька і маму, 4 сестри, 2 братів: Петра і Михайла. Покійний ветеран 2-ої світової війни, активним був у спортовому життю. Покійного поховано на цвинтарі Кальварія в Джансон Сіті, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа

АНТІН КОБЛЯНСЬКИЙ, найстарший член 368 Відд. УНС в Маямі, Флор., помер 25-го квітня 1968 р. на 87-му році життя. Осиротив дружину, доньку, зятя і внуків. Тіло Покійника спочило у Форт Лаудердейл, Флор.
Вічна Йому Пам'ять!
В. Подубинський, секр.

Real Estate

KEW GARDENS. Excellent income. $7,000 return annually. 7 year old brick & asbestos only $52,000. 13 rooms. Finished basement. Minimum upkeep. Excellent Queens location. First floor owner occupeed. Ideal for semi retired couple. Nr transit shops, schools & houses of worship, nr Holy Child Jesus Parish. See to appreciate.
Principals only.
Call FI 7-7613 or ask for Miss Mille HI 1-0712

ВЕЛИКІ КІМНАТИ
Скрізь чудов. тверді підлоги, ках. кухня і лазничка та прибиральня, 6½ кім. + приватна веранда зі жалюзями, aluminum siding & sash... все огрівання невидне, околиця церкви св. Івана. Маємо ключ.
LARSEN & FISH, INC.
Realtors
378-1122
1243 Springfield Avenue
Irvington, N.J.

MOSHOLU AVE NEAR 256th STREET
Площа 26 х 200, 7 кімн. + лазничка, вел. зад. город. ґараж, пов. підвал, пов. фронт. веранда. Оцінено на скорий продаж $24,500. Треба оглянути, щоб оцінити. Бл. комунікацій, склепів, шкіл, церков, St. Margaret's. Зараз до зайняття, спішіть.
Тел. власника KI 6-1619

Хочете знати, як жевріла іскра української свідомости в другій половині минулого віку і Державу. — то читайте: як народжувалася та сила яка збудувала Українську
ЄВГЕНА ЧИКАЛЕНКА
„СПОГАДИ"
Цю велику на 504 стор. книжку, читається немов цікаву повість.
Ціна тільки $3.50
Замовляти в:
SVOBODA

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 20-го ЛИПНЯ 1968 р.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. о. Миколая — 175 Відд. о год. 7-ій по пол. в приміщенні УНДому при вул. Мартін. Проситься прибути на збори. На зборах буде роздача дивіденд. — Управа.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 8-ій веч. в Іґол Гол, при 210 Чорч Стр. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117 Відд. о год. 6:30 веч. при Укр. Кат. Ветер. Домі, 33 E. 7th St. Дуже важні справи до полагодження, тому присутність всіх конечна. — А. Басараб, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ЛИПНЯ 1968 р.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 64 Відд. о год. 2:30 по пол. у Вінярського, 482 Мейн вулиці. Проситься всіх на збори. — І. Бурний, секр.

РОМ, Н. Й. Піврічні збори 121 Відділу Б-ва св. Михаїла від год. 2-4 по пол. в Укр. Домі під ч. 208 Канал Ст. Проситься чл. прибути на збори. Є важні справи, між іншим приєднування нових членів. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — В. Руґуль, предс., В. Чуйко, кас., О. Ґадз, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. Ай. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 206 Відд. о год. 10-ій ранку в парафіяльній залі, 74 Гаррис Аве. На порядку: звіт Управи з діяльности за пів року і інші відділові справи. Члени повинні обов'язково бути на зборах. — Управа.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Піврічні збори Б-ва св. Димитрія — 288 Відд. о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Клюбі при 817 Линн Аве. Проситься членство прибути і вирівняти чл. вкладки і забрати свої дивідендові чеки. — Д. Мушастий, секр.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі, 47 Говп ав. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти залеглі чл. вкладки. — Управа.

Розшуки

МАРІЯ ОРЕХІВСЬКА шукає свого брата
ВАСИЛЬ ХИРА
Родом Зах. Україна, село Пріся. Хто знає про його перебування, або він сам, прошу писати:
Maria Orechiwska
913 Alabama Street
Mishawaka, Ind. 46544

СИРОЇД МИКОЛАЙ
син Стефана і Розалії, уродж. 1916-1917 р. (приблизно в Ню Йорку або колиці). Правдоподібно має бути священиком. Пошукує з краю двоєрідна сестра Катерина Сироїд замужна Йойко. Писати на адресу:
A. Balko
2894 East 104th Street
Cleveland, Ohio. 44104

ARKA Company DEPARTMENT STORE 48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550. New York City
ШВАЙЦАРСЬКІ ГОДИННИКИ

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Рівнож приймаємо замовлення на авта, холодільники, машини до шиття і прання, меблі і мешкання.
Уряд. год.: пон.-п'ят. 8:30-7 в., суб. 8:30-6 в. В ЛИПНІ І СЕРПНІ в НЕДІЛІ ЗАКРИТО.

EXPO 68
В Монтреалі, в гарній околиці, зручний доїзд, близько виставки, винаймаються кімнати, за особу 3 дол. Дзвонити після 6-ої веч. — **844-7090**
4149 L-Esplanade 18
Ivan Sapa

ЖИТТЯ ПОЗА МІСТОМ
2 акр. вироблен. землі, 7-кімн. дім, стодола, ґараж, огрів. гар. водою, сільська вода, близ. Союзівки. Ціна $14,500.
KOPP of KERHONKSON, N.Y.
Dial (914) 626-7500

ПРОДАМ ТРИ (3) ФРОНТОВІ ПАРЦЕЛІ
на оселі „Черче", N.J. Кожна 90' х 110'. Прийму можливу оферту. Писати: **Capri Village, Diamond Point, N.Y. 12824** або **Tel.: (518) 668-4829.**

ДОБРЕ ЧИТАТИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ
СОЙКА-ШТУКАРКА
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
Ціна — 1 доляр.

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N.Y. (3)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5555

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
4221 PARK AVENUE
BRONX, N.Y. 10457
(near E. Tremont Avenue)
Tel.: 863-2475
Директор
ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

ВЖЕ ПОЯВИЛАСЯ В ПРОДАЖУ
велика праця д-ра ЛУКИ ЛУЦІВА
ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Праця охоплює цілість життя, діяльности і творчости Івана Франка, починаючи від його дитячих і юнацьких літ аж по останні роки поета. Біографію і творчість розглядає автор на основі поетових творів і висловів самого Івана Франка. Автор наводить їх думки і погляди окремих франкознавців дореволюційних і післяреволюційних, як також сучасних підсовєтських. Шість повних сторінок друку обіймає реєстр давньої і сучасної літератури про Івана Франка, яку використав автор.

Книжка повинна бути в кожній українській хаті.
654 сторін друку. Тверда оправа. Ціна $9.50.

Замовлення і належність слати:
"SVOBODA", 81-83 Grand Street (P.O.Box 346), JERSEY CITY, N.J. 07303

ТАРЗАН, ч. 6030. Тарзан залишає хлопця ...

— Чи він знає це, де його знайдено як немовля, де його родичі згинули? — О, ні, ні! Ми ніколи не кажемо йому. Момбей, може казати, що ми прийшли сюди, і що він прийшов із нами. Він розуміє нашу мову... Але не говорить!

Він вже вас любить! — Але я не вертаюся до цивілізації. Вони, здається, приготовляються до нової війни цивілізованої. Я вертаюся до нецивілізованого місця! Мабуть я залишу його тут, щоб виростав із вами...